

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Preker-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842; Praha číslo
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Fašistična zarota v Rumuniji

**Senzacionalen prevrat v preiskavi o bukareškem aten-
tatu — Ne gre za delo Makedoncev, temveč za komplot
rumunskih fašistov**

Bukarešta, 22. julija. s. V preiskavi o atentatu proti namestniku notranjega mi-
nistra Konstantinu Angelescu, je nastal
danes senzacionalen preokret. V nasprotju
s prvotnimi domnevmi preiskovalnega
sodnika postaja vedno verjetnejše, da aten-
tat ni delo posameznikov, temveč da gre
za velikopotezno zaroto. Razen atentator-
ja Beze sta bila danes aretirana še dijaki
Baiku in novinar Fundu, urednik fašistič-
nega lista »Epoca«, ki sta oba vedela za
Bezove načrte. V opoldanskim urah je
preiskovalni sodnik zaslal tudi predsed-
nika protifašistične organizacije »Zelezne
garde« Celeo Codrionu, ki je pred letom
dni ustrelil policijskega prefekta v Jassyu,
za ga je takrat porotno sodišče opustilo.

Pri zaslišanju atentatorja je bilo ugotov-
ljeno, da je bil Beza tudi del časa so-
trudnik fašističnega lista »Epoca« in da je
v listu še pred dnevi objavil članek, v ka-
terem nagaja, da zahtevajo višji interesi
rumunskega naroda uničenje političnih na-
sprotnikov. V Bezevem stanovanju so na-
šli listek, na katerem je zabeležil, da se
sam obsoja na smrt, če mu atentat ne bo
uspel. Tudi novinarjem je Beza izjavil v
preiskovalnem zaporu, da je dijaki rumun-
skega naroda in da je izvršil dejanje v viš-
jem interesu naroda. Njegov atentat je bil
samo začetek velikopotezne revolucionar-
ne akcije. Bezo so tovariši imenovali tudi
revolucionar, ker je v svojem stanova-
nju često zbiral prijatelje in imel hujša-
nja predavanja.

Današnji listi komentirajo z velikim ogor-

čenjem atentat in omenjajo naraščajočo
razburjenje javnega mnenja, ki bi lahko
izzvalo resne dogodke. Demokratični listi
očitajo vladi, da je s svojim oklevanjem na-
pram protifašistični agitaciji sama zakrivila
sedanje stanje.

Atentator Beza je star 22 let in po po-
klitu ni dijak, temveč je bil nazadnje ured-
nik fašističnega lista »Epoca«, odkoder pa
so ga zaradi njegovih preradikalnih ten-
denc izključili. Bezo označujejo prijatelji
za eksaltiran in revolucionaren značaj.
Kakor se zatrjuje, bo ranjeni Angelescu
lahko že v nekaj dnevih zapustil kliniko.

Beograd, 22. julija p. Po vestih iz Buka-
rešte je napravil večerajšnji atentat najbo-
ljejši vtis v vsej rumunski javnosti. Li-
sti energično obsojajo atentat in so mne-
nja, da je posledica duševnega stanja, ki
so ga ustvarili precej neovirano antisemit-
ski agitatorji v Rumuniji.

Ugotovljeno je, da atentator ni vseučil-
ski dijak kakor se je v prvem trenutku
mislo, da pa ima maturo. Star je 22 let,
majhne rasti s črnimi lasmi ter je zelo ner-
vozen. Novinarji so imeli priliko, da so
snoči govorili z njim v preiskovalnem za-
poru. Dobili so vtis, da je v toliki meri
razdražljiv, da se more smatrati kot ne-
prestrašljiv. V preiskavi je bilo ugotov-
ljeno, da je atentator član mnogostevne
antisemitistične organizacije in da je v po-
slednjem času bil zelo aktiven v propagan-
di proti židom v Rumuniji. Bil je član »Ze-
lezne garde«, ki je nameraval izvršiti po-
hod v Besarabijo proti tamkajšnjim židom,
ki pa ga je prepovedala vlada.

Bilanca izgredev in spopadov v Egiptu

**Devetnajst mrtvih in več sto ranjenih — Prenapolnjeni
zapori — Nevtralnost angleškega vojaštva**

Kairo, 22. julija. g. Danes, ko se zdi,
da so večerajšnji nemiri v glavnem udu-
šeni, se da situacija nekoliko boljše
pregledati. Število mrtvih pri večeraj-
šnjih spopadih znaša 19. Ranjenih je bi-
lo 250 oseb, dočim so oblasti aretirale
nad 1100 oseb. Zapori v Kairu so tako
prenapolnjeni, da je morala policija za-
časno prirediti razne vojašnice za za-
pore. Iz mest v provinci danes ne po-
ročajo o novih nemirih. Uradno se de-
mantira vest, da bi bilo mesto Suez
padlo v roke upornikom. Povsod so
oddelki policije in vojaštva v pripravi-
ljenosti, da bi že v kaki zatri vsak nov
poizkus upora. Angleško vojaštvo do
sedaj pri izgreduh še ni stopilo v akcijo,
dasi je v najstrožji pripravljenosti.
Situacija je slej ko prej zelo napeta in
se bo najbrže nekoliko razčistila šele
potem, ko bo dospel odgovor kralja
Fuada na zahtevo nacionalistične pa-
lamentarne večine, naj se za 26. t. m.

skliče parlament. Vesti o odstopu kra-
lja Fuada, razširjene v nekaterih ev-
ropskih listih, se označujejo za popol-
noma izmišljene.

London, 22. julija. AA. Danes ni bilo
v Egiptu nadaljnjih nemirov. V spodnji
zbornici je zunanji minister Hender-
son izjavil, da obveljuje egiptska vla-
da po zadnjih poročilih položaj in da
niso potrebne izredne varnostne od-
redbe za inozemce. Angleška vlada si
je popolnoma v svesti, da je dolžna po
obveznostih deklaracije iz leta 1922
zagotoviti varnost inozemskih življenj
in interesov.

Novi izgredi v Port Saidu

Port Said, 22. julija. AA. Pri novih
izgredih danes popoldne je množica
skušala zažgati neke občinske zgrad-
be; prisilila je policijo, da je nanjo
streljala. Eden izmed izgreduškov je
bil ubit, dva ranjena. Oblastva so go-
sposdar položaja

Nova konservativna stranka v Nemčiji

Berlin, 22. julija. g. Pogajanja za novo
grupacijo desničarskih strank so v polnem
teku. Hugenberg - Hitlerjevi skupini na-
meravajo postaviti nasproti novo kon-
servativno stranko. Danes popoldne se je
sestalo predsedstvo Landbunda pod pred-
sedvom ministra dr. Schileja, da bi se po-
svečevalo o vprašanju, ali bi bilo mogoče
ustanoviti novo veliko konservativno stranko.
Kakor se zatrjuje, je prišlo med min-
istrom Schilejem in krščansko-nacionalno
stranko že do sporazuma. Tudi pogajanja
med grofom Westarpom in Treviranusom
potekajo ugodno. Nova konservativna
stranka namerava postaviti agrarno in me-
stno listo. Dočim bi bil na čelu prve mi-
nister dr. Schiele, bi vodila mestno skupino
grof Westarp in Treviranus.

Ameriški senat odobril londonski sporazum

London, 22. julija. AA. Včeraj je ameri-
ški senat s 58 glasovi proti 4 odobril ratifi-
kacijo pomorske londonske pogodbe. V
spodnji zbornici je ministrski predsednik
izjavil, da bi bilo z ozirom na ta dogodek
dobro, da bi zbornica takoj pričela z dru-
gim čitanjem tega zakonskega načrta, da
se uveljavi londonska pomorska pogodba
in se reši ta zadeva še pred jesenskimi za-
sedanji.

Washington, 22. julija. AA. Predsednik
Združenih držav Hoover je podpisal po-
morsko pogodbo, sklenjeno v Londonu.

Sovjetsko-finski incident

Helsingfors, 22. julija. AA. Z merodajnega
mesta poročajo, da je finska vlada naro-
čila finskiemu poslaniku v Moskvi, naj vloži
pri sovjetski vladi protest zaradi slučaja,
ki se je zgodil finski transportni ladji
»Kaleva«, na katero so streljali iz sovjets-
ke trdnjave, ko je zapuščala ruske vode.

Zakon o kvarnerski svobodni coni

Rim, 22. julija. AA. Službeni list »Gazzetta
ufficiale« objavlja danes zakon z dne 2. ju-
lija t. l., s katerim se pretvarja v zakon
kraljeviški dekret z dne 17. marca o usta-
novitvi svobodne kvarnerske cone.

JUGOSLOVENSKA INICIJATIVA ZA SODELOVANJE AGRARNIH DRŽAV

**Velepomembno pismo zunanjega ministra dr. Marinkovića našem
poslaniku v Bukarešti — Za rešitev agrarne krize so potrebna nova
in originalna pota**

Beograd, 22. julija. p. Centralni pre-
s-biro predsedništva ministrskega sveta
je izdal danes popoldne naslednjo ob-
javo:

G. zunanji minister je dostavil kr.
poslaniku v Bukarešti dr. Bošku Co-
lak-Antiču spomenico o potrebi gospo-
darske organizacije držav Male antan-
te. Spomenica zlasti poudarja, da so
od gospodarske krize, ki pritiska danes
na vso Evropo, najbolj in v prvi vrsti
prizadete evropske države z agrarno
produkcijo. To akutno agrarno krizo
ojačuje še ubijajoča konkurenca pre-
komorskih agrarnih držav, ki je ni mo-
goče izločiti le s pospeševanjem lokal-
nega poljedelstva ali s pridobivanjem
ugodnih carinskih ankažmajev, ker se
s klavzulo o največjih olajšavah vsa
pridobitev avtomatično razširi tudi
na prekomorske države. Zato je jasno,
da je bila dosedanja borba agrarnih držav
za omiljenje kmetijske krize ilu-
zorna in da je treba poseči po novih
metodah za zaščito in povzdigo domače
agrarne produkcije.

Edini učinkoviti način za sanacijo
razmer je direktno sporazumevanje
agrarnih z industrijskimi državami na
podlagi vzajemnih koncesij. Da bi se
mogel tak sporazum praktično izvesti,
ne zadostujejo ločeni napor posamez-
nih držav, temveč je treba gospodarske
solidarnosti agrarnih držav, ker
vsaka od njih za sebe predstavlja ne-
zadosten trg za porabo industrijskih
proizvodov in zato industrijskim drža-
vam ne more nuditi zadostnih koncesij.
Ta grupacija ne bi bila agrarni blok,
naperjen proti industrijskim državam,
ker ne gre tu za borbo, temveč za spo-
razum držav, ki so gospodarsko veza-
ne na izmenjavo svojih agrarnih, od-
nosno industrijskih produktov, pri čem-
er so druga od druge odvisne. Taka
grupacija naj bi tudi ne bila naperjena
proti onim agrarnim državam, ki bi
ostale izven nje, saj bi pri sedanjem

stanju kmetijske produkcije v Evropi
industrijske države tudi v bodoče mo-
rale pokrivati svoje potrebe po agrar-
nih proizvodih v veliki meri v izven-
evropskih agrarnih državah.

Rumunija in Jugoslavija sta po iden-
tičnosti svojega gospodarskega po-
ložaja in svojih interesov prisiljeni, da
v prvi vrsti podvzameta inicijativo za
ustvaritev takega sporazuma.
Z dejstvom, da se v Mali antanti na-
haja tudi Češkoslovaška kot znatna
industrijska država, bi se olajšal ta
proces in lažje našla primerna oblika
za sporazum med industrijskimi ter
agrarnimi državami. Sporazum pa bi
ostal potem odprt tudi vsem drugim,
v prvi vrsti seveda sosednim državam
na osnovi popolne ravnopravnosti.

Brez dvoma je, da bi bilo treba
obvladati ogromne težkoče pri izvedbi
take grupacije, toda na drugi strani
obstoja neobhodna potreba, da iščemo
rešitve tega za našo državo usodnega
problema. Pri tem se ne moremo za-
dovoljiti s solucijami, po katerih so
posegale razne druge države. Mi mo-
ramo dati nekaj novega in original-
nega, ker je tudi položaj, v katerem
se nahajamo, popolnoma svojevrsten
in nov. Sporazum med Rumunijo in
Jugoslavijo naj bi bil glede na slič-
nost gospodarskega položaja čim širši,
tako da bi v gotovem pogledu sličil že
nekaki carinski uniji. Tudi z drugimi
državami bi bilo treba doseči več ali
manj dalekosežne sporazume glede na
gospodarski značaj dotične države, pri
čem pa bi bilo treba paziti, da mora
biti vsaka država, ki bi vstopila v to
grupacijo, zadostno zavarovana pred
ostalimi bodisi industrijskimi, bodisi
agrarnimi državami.

V svrhu rešitve teh vprašanj je po-
trebno, da se na konferenci pristojnih
ministrov Rumunije in Jugoslavije na-
čelno razpravlja ta zadeva in potem
prepuusti komisiji strokovnjakov, da
obdela ves problem v podrobnostih.

Ministrski predsednik v Banjaluki

**Navdušen sprejem po meščanstvu — Redna informativna potovanja
ministrov po raznih pokrajinah države**

Banjaluka, 22. julija. n. Danes je bila
vsa Banjaluka v zastavi. Ob pol 12. se je
namreč pripeljal z avtomobilom pred-
sednik vlade general Živković v spremstvu
bana Milovanjevića, ki se mu je bil odpe-
ljal v avtomobilu naproti. Pred mestom je
bil postavljen slavolet, pri katerem so ga
sprejeli meščanstvo in mestno zastopstvo.
Predsednika vlade je pozdravil mestni žu-
pan, ki se mu je zahvalil general Živković
s kratkim odgovorom. Nato je predsednik
vlade sprejel v prostorih banske uprave
razne deputacije, med njimi tudi zastop-
nike vseh treh veroizpovedi. Ob tej prilici

ki je imel govor, v katerem je na koncu
dejal, da bodo odslej ministri vedno ob-
iskovali posamezne pokrajine po vsej drž-
avi, da bodo lahko na mestu proučili nji-
hove potrebe.

Popoldne ob 4. je bila slovesna seja
mestnega zastopstva, ki je ob tej prilici še
posebej pozdravilo predsednika vlade. General
Živković se je zahvalil s kratkim go-
vorom.

Dopoldne je bil predsednik vlade obiskal
več občin v okolici Banjaluke, kjer se je
razgovarjal s kmečkim prebivalstvom in
se zanimal zlasti tudi za razvoj Sokola.

Trgovinska pogajanja z Albanijo

Beograd, 22. julija p. Naš izvoz v
Albanijo se je letos povečal za 18 odst.
proti lanskemu. Zato sta se naša in al-
banska vlada v načelu sporazumeli,
naj se sklene med obema državama tr-
govinska pogodba. V ta namen se bo-
sta že 1. avgusta sestali naša in al-
banska delegacija v Beogradu.

Povratek ranjencev s „Karadjordja“ v Prago

Praga, 22. julija h. Iz zadarske bolnice
so se vrnili v Prago Sokoli, ki so bili ran-
jeni pri katastrofi »Karadjordja« na Ja-
dranu. G. Karl Hortik, eden izmed ranjenih
Sokolov, se je zgledil v uredništvu »Narod-
nih Listov« in pripovedoval, kako se je go-
dilo češkim Sokolom v Zadru. Hortik se
zlasti s hvaležnostjo spominja jugosloven-
skega konzula v Zadru, kakor tudi ostalih
Jugoslovenov, ki so vsak čas obiskovali
bolnike in jim prinašali darila. Ravno tako
pohvalno se izraža g. Hortik o zdravniški
postrežbi v zadarski bolnici. Čuden vtis je
napravilo nanj le to, da italijanske oblasti
niso izročile češkim Sokolom listov, ki so
jih praška uredništva dan za dnevom po-
šiljala ranjenim Sokolom v Zadar.

»Karadjordje« mimo Dubrovnika
Dubrovnik, 22. julija. n. Danes ob 1. po-
poldne je plul mimo Dubrovnika parnik
»Karadjordje«, ki ga je vlekla vojna ladja
»Spasilac«. Na Lapadu ga je pozdravila ve-
lika množica ljudi, ki jim je odgovarjala po-
sredka »Karadjordja« s klicanjem.

Kongres židovske mladine

Beograd, 22. julija. p. Zveza židovskih
mladinskih organizacij v naši državi bo
imela svoj X. kongres od 27. do 29. julija
t. l.

Nejavna izjava čl. poljedel- skega ministra

Praga, 22. julija. h. V nedeljo se je
vršilo v Polni manifestacijsko zboro-
vanje agrarne stranke, na katerem je
med drugim govoril tudi poljedelski
minister Bradac o agrarni konferenci
v Sinaji. Njegov govor prinašajo vsi
listi kot izredno važno programatično
izjavo. Minister je med drugim izjav-
ljal: »V Rumuniji se vrši ravnokar
konferenca, ki naj bi ozdravila raz-
mere v Srednji Evropi in dosegla svo-
bodo in neodvisnost poljedelskega
ljudstva. Istočasno se javlja tudi
Poljska in vabi na pogajanja, ki naj
bi odstranila ali vsaj deloma olajšala
agrarno krizo, ki je ne samo evrop-
ska, temveč morda celo svetovna. Pri
nas smo pričeli reševati to krizo že z
zakonitimi sredstvi. Metode našega
prizadevanja v tej smeri niso bile nika-
dar dvomljive. Da bi olajšali krizo,
smo poskusili najrazličnejša sredstva.
Med njimi smo hoteli v prvi vrsti go-
sposdarsko in politično utrditi harmo-
nijo med mestom in deželo, med pro-
ducentom in konsumentom. Poljedel-
ska proizvodnja mora priti na znan-
stveno podlago, da bo mogla tekmo-
vati z ostalim svetom.«

Konferenca v Sinaji

Bukarešta, 22. julija s. Danes ob
12.30 je trgovinski minister Madgearu
z daljšim pozdravnim govorom otvoril
sejo agrarnih ekspertov podunavskih
agrarnih držav. V govoru je med dru-
gim izjavljal, da je izhod iz sedanje tež-
ke agrarne krize mogoč le z najtesnej-
šim sodelovanjem agrarnih držav v
Podunavju. Problem proizvodnje in
vse dosedanje programe je treba spravi-
ti na skupni temelj. Za Madgearom
so posamezni delegati razvili svoje
programe. Kakor domnevajo, bo po-
svetovanje trajalo več dni in ne kakor
je bilo prvotno omenjeno, samo dva
dni.

Marko Trifković obolel

Beograd, 22. julija. p. Bivši pred-
sednik narodne skupščine in večkratni mi-
nister Marko Trifković je težko obolel
na svojem posestvu v Unki in so ga
takoj prepeljali z avtomobilom v Beo-
grad.

Iz državne službe

Beograd, 22. julija p. Službene novine ob-
javljajo ukaz ministrstva za Kmetijstvo s
katerim je napredoval v I-4 direktor kme-
tijske ogledne in kontrolne postaje Jakob
Turk v Ljubljani, z drugim ukazom je
imenovan za referenta okrožnega agrarne-
ga urada v Mariboru Janez Osoljnik, doslej
tajnik.

Z ukazom prometnega ministra je v III-1
imenovan za šefa postaje v Šmarje pri Jel-
šah Anton Lešnik, doslej šef postaje v
Šmarju-Sap. Za šefa postaje v Novem me-
stu je imenovan Vekoslav Mekušar v Ce-
lju. Upokojeni so: Fr. Guzeli, Andr. Tav-
zes, Fr. Pavlič, Fr. Dovgan, uradniki žel.
direkcije in Ljubljani, vsi v III-1.

Iz konzularne službe

Beograd, 22. julija. AA. Z ukazom Nj.
Vel. kralja in na predlog ministra zunanjih
zadev so postavljeni za vicekonzula pri vi-
cekonzulatu v Korči Nikola Suica, do sedaj
sekretar ministrstva v I-7 in vršilec dol-
žnosti šefa odseka za tisk; za sekretarja mi-
nistrstva v I-6 Radovan Petrović, vicekon-
zul pri generalnem konzulatu v Marseillu
iste skupine in kategorije, za sekretarja po-
slaništva v Ankari (Angori) v I-6 Slatko
Kojić, vicekonzul v Korči, iste skupine in
kategorije.

Ministri v Bosni

Sarajevo, 22. julija. n. Minister Uzunović
in dr. Srskić sta danes odpotovala v Han
Pijesak, kjer bosta sprejeta od kralja v
avdienci. Prosvetni minister Boža Maksi-
mović je odpotoval v Beograd.

Nov generalni direktor drž. železnic

Beograd, 22. julija. p. S kraljevim ukazom
je imenovan za generalnega direktorja držav-
nih železnic v I. 3. Dimitrije Šreplović,
doslej načelnik upravne oddelka.

**Šef tiskovnega odseka v notranjem
ministrstvu**

Beograd, 22. julija. AA. S sklepom mini-
stra notranjih zadev je postavljen za vršil-
ca dolžnosti šefa odseka za tisk Ilija Gara-
šanin, sekretar ministrstva v I. 7.

Izsuševanje močvirij

Beograd, 22. julija. p. Ekonomsko-finan-
čni komite ministrov se je na svoji posled-
nji sedji bavil z načrtom in proračunom stro-
škov za izsušitev vseh močvirij v naši drž-
avi. Odobril je kredit 8 milijonov dinar-
jev za izsušitev Ovčjegja polja v Dalmaciji.

Vesti o skorajšnji spre- membi poljske vlade

Varšava, 22. julija. g. V opozicijskih
krogih se trdovratno vzdržuje vest, da je
v kratkem pričakovati spremembe v vla-
di. Kljub vsem vladnim demantjem se za-
trjuje, da je kot novi vladni šef v kombi-
naciji bivši ministrski predsednik Pon-
towski. Razven njega se označuje tudi bi-
šji finančni minister Matuzewski kot resen
kandidat za novega ministrskega pred-
sednika. Opozicija hoče tudi vedeti, da se je
razmerje med maršalom Pilsudskim in
vladno večino skaliilo.

Uspeh angleške vlade

London, 22. julija. AA. Snoči je lordka
zbornica odobrila izpreminjivalni predlog
lordске zbornice glede razpredelbe delov-
nih ur v premogovnikih, in sicer pod po-
gojem, da bodo ta dogovor potrdile nara-
odne organizacije.

Trgovinski minister Graham je izrazil
upanje, da se ne bo izvajal pritisk na ru-
darje in naglasil, da je potreben v tem
vprašanju sporazum po okrajini in po po-
sameznih rudnikih. Graham je prosil zbor-
nico, naj izpreminjivalni predlog sprejme,
kar se je tudi zgodilo, in se je zahvalil ru-
darjem za njihovo spravljenost, kar je ob-
varovalo industrijo pred spori in neredi.
Zbornica je Grahamu izrekla priznanje
za takten način, s katerim je obvladal tež-
ki položaj.

Litvinov zunanji komisar

Moskva, 22. julija. AA. Osrednji sovjetski
odbor je odstavil Cicerina s položaja
komisarja za zunanje zadeve in zasedel to
mesto z Litvinovom.

Grozna bilanca japonskega tajfuna

Tokio, 22. julija. AA. Uradno ob-
javljajo sledeče številk o žrtvah in
škodi, ki jo je povzročil tajfun: na Ko-
reji 393 mrtvih, 1493 pogrešenih, o ka-
terih domnevajo, da so mrtvi, 205 ra-
njenih in 8475 hiš porušeni, na Ki-
ju 82 mrtvih, 75 pogrešenih, 425 ranje-
nih, 16.890 hiš porušeni, 20.786 pa po-
škodovani; ladje se je potopilo ali pa
jih pogrešajo 1803.

štiri opazke k Briandovi spomenici

Besedilo našega odgovora na Brinadov memorandum o federativni uniji evropskih držav

Beograd, 22. julija. AA. Kraljevski poslanik v Parizu dr. Spaljković je včeraj predal francoski vladi odgovor kraljevske vlade na memorandum gospoda Brianda o ustanovitvi evropske federalne unije. Odgovor se glasi:

Vlada kraljevine Jugoslavije je srečna, da mora izraziti priznanje inicijativi ministrstva zunanjih zadev francoske republike za organizacijo evropske federalne unije. Kraljevska vlada smatra, da so predhodna dela za formacijo že sama po sebi dovolj važna, da se jim posveti dolžna pažnja ne glede na bližnjo ali daljno možnost ustvaritve unije. Ta predhodna dela bodo brez dvoma služila pripravljenju duhov in bodo pripomogla k ustvaritvi nove atmosfere. Ona predstavljajo pokret, da se na novem, razširjenem temelju poišče rešitev onih problemov, ki jih imajo evropski narodi, in da se uporabijo pota in metode, različne od onih, ki so jih v prošlosti zahtevale rešitve takih problemov.

Kraljevska vlada je uverjena, da bo s svojimi blagodejnim in miroljubnim vplivom v velikem pripomogla k pomirjenju duhov in zblizanju narodov. V tem duhu in v tem proučevanju Briandovega memoranda ima kraljevska vlada čast, da na povabilo, ki ji je bilo dostavljeno, formulira te opazke:

I. Kraljevska vlada pristaja na to, da se inicijativa, vsebovana v memorandumu francoske vlade, kakor tudi mišljenja posameznih vlad povodom tega memoranda prouče na konferenci, ki bo v Ženevi za dobe zasedanja Društva narodov in ki se je udeležijo zastopniki onih držav, ki so bile zastopane na sestanku dne 9. septembra 1929. V skladu s takrat sprejetimi sklepi naj skrbijo za sklicanje te konference za zastopnik francoske vlade, ki naj pripravi tudi poročilo o izvršeni anketi.

II. Kraljevska vlada je pripravljena sprejeti vsako formulo, ki jasno označuje osnovni smoter tega društva, da na rednih in izrednih sestankih stopajo v kontakt zaradi skupnega proučevanja vseh vprašanj, ki bi mogla zanimati v prvi vrsti zajednico evropskih narodov. Kakor mora biti naravno govor samo o regionalni asociaciji pod okriljem in avspicijami Društva narodov, predlagana nova asociacija ne more obsegati drugih kakor države, ki so članice Društva narodov.

III. Kraljevska vlada soglašja s potrebo ustvaritve organov, predvidenih v drugem členu memoranda. Toda v kolikor bi ustvarjanje takega komplet-

nega mehanizma naletelo na pomisleke predstavnikov posrednih držav na prihodnjih sestankih v Ženevi, misli kraljevska vlada, da bi vsekakor bil velik uspeh, če se za začetek zagotove periodični sestanki in konference ter funkcioniranje sekretarijata za potrebne študije in konference.

IV. Ta sekretariat je po mišljenju vlade zelo potreben in bi mu po vsem tem bila prva naloga omogočenje študija metod, kako bi se čimprej dosegla organizacija Evrope za vprašanja, navedena v točki 4 memoranda.

Ker gre pri več teh točkah kakor n. pr. pri ureditvi in izboljšanju mednarodnega evropskega prometa, koordinacije del evropskih rečnih komisij, železniških dogovorov, službe evropske pošte, telefona in brzojava in mnogih drugih sličnih vprašanj, ki niso našteva v memorandumu, kakor so gradnja mednarodnih potov, cirkulacija avtomobilov, ltaleski promet, izgradnja evropske mreže prekopov itd. itd. — za čisto regionalna vprašanja, ki predstavljajo jako velik interes za evropske države, a jako majhen, pogosto prav nikakšen za države izven Evrope, je jasno, da vsega tega vzro obsežnega dela ni moči naprti Društvu narodov in njegovim organizacijam.

Društvo narodov mora po definiciji voditi račune o onem, kar predstavlja posredni ali neposredni obči interes za vse stanovne družbe; ono mora omogočiti ustvarjanje in nadziranje regionalnih organizacij. Prav tako malo se more zahtevati, da bi se Društvo narodov substituiralo tem organizacijam, kakor bi bilo malo razumljivo pričakovanje, da bi se substituiralo posameznim vladam in opravljalo njihove posle.

Simpatični komentariji pariškega tiska

Pariz, 22. julija, p. Današnji pariški listi objavljajo besedilo Jugoslavije na Briandovo spomenico o evropski uniji. Odgovor Jugoslavije je po komentarijih pariških listov popolnoma zadovoljil pariške politične kroge, kakor tudi vsi francoski javnost. Današnji »Matin« piše v uvodniku, da je jugoslovenski odgovor kratek, jase in logičen in da se v tem zelo odlično razlikuje od ostalih odgovorov evropskih vlad. »ECHO de Paris« pravi, da vsebuje jugoslovenski odgovor posebno iskrenost in željo, da bi uspela Briandova zamisel.

nje občinske doklade na neposredne davke za 18 odst. in občinske trošarine na vino za 50 par od litra. Mestna hranilnica bi dobila za svoje poslovanje primeren znesek, izplačala z njim nekatere najnujnejše zaostanke, z ostalo vsoto pa bi prosto razpolagala. S tem bi se zaupanje nasproti mestnemu denarnemu zavodu povrnilo in Mestna hranilnica bi bila v polni meri sanirana, nakar bi pričela počasi misliti na povrnitev 10-milijonskega dolga svoji občini, in sicer iz vsakoletnega dobička.

Ta načrt, ki je zgrajen na realni podlagi, je bil na seji mestnega zastopnika z vsemi glasovi, razen enega, sprejet. Mestni župan je načrt skupaj z odobrenimi proračuni občine, vodarne, elektrarne in krajevnega ubožnega zaklada predložil v odobritev bankski upravi v Ljubljani. Nekateri kočevski Nemci pa s tem načrtom niso bili zadovoljni ter so napravili pritožbo na kraljevsko banksko upravo, v kateri so med drugim predlagali likvidacijo Mestne hranilnice. Kraljevska bankska uprava pa je z aktom od 11. junija potrdila vse proračune, dovolila najetje 10-milijonskega posojila in zavrnila pritožbo kot povsem neosnovano. Ker proti tej odločitvi ni nobene daljše pritožbe, je s tem faktom sanacija Mestne hranilnice v Kočevju zagotovljena. Gre samo še za posojilo, ki ga je treba najeti po čim ugodnejših pogojih za mestno občino. Šele ko bo to vprašanje rešeno, je dolžnost mestne občine in hranilnice, da poišče krievce, ki so dovedli nekakšno lepo uspevajčo denarni zavod v tako težak položaj.

Besnenje blazneža

Pariz, 22. julija g. Sinoči so se odigrali na cesti v St. Etienne strašni prizori. Nek 40 letni delavec je nenadoma pobesnel in pričel divjati po ulicah. Oddal je več strelav v množico in težko ranil nekega trgovca in enega stražnika. Ko je končno prišel v svoje stanovanje se je skušal sam usmrtiti, pri čemer pa se je le lahko poškodoval. V stanovanje so vdrl stražniki in ga zvezanega spravili v bolnico. Ogorčena množica je hotela nesrečnega linčati.

Pirati izropali ladjo

Hongkong, 22. julija. AA. Pirati so zajeli kitajski parnik »Hellekon«, ki je bil namenjen v Saigon. Parnik so odpljali v zaliv Blasbay. Ko so parnik izropali, so mu dovolili, da je odplul v svoji smeri. Človeških žrtev ni bilo.

Kovinarska stavka v Franciji

Pariz, 22. julija AA. Iz Lilla poročajo, da je izmed 13.000 kovinarskih delavcev danes stopilo v stavko 6500.

Vozne olajšave za osebe državnih prometnih ustanov

»Službene Novine« objavljajo pravilnik o novi ureditvi voznih olajšav za železničarje in drugo prometno osebo

Beograd, 22. julija, p. »Službene novine« objavljajo pravilnik prometnega ministrstva o voznih olajšavah za železniško prometno osebo. Pravico do brezplačne vožnje I. razreda na vseh železniških progah imajo pomočniki ministra, generalni inspektor vsega prometa, referenti ministrstva, šef kabineta ministra, načelniki oddelkov in šefi odsekov, generalni direktor državnih železnic, njegov pomočnik, načelniki oddelkov in šefi odsekov generalne direkcije ter upravniki delavnic, direktorji železniških direkcij, njihovi pomočniki in načelniki, upravnik pomorske uprave, njegov pomočnik, načelniki oddelkov in šefi odsekov itd.

Pravico do brezplačne vožnje imajo tudi drugi prometni uslužbenci, ki stalno vrše nadzorstvo nad poslovanjem

Navdušen sprejem sokolskega prvaka Primožiča v Mariboru

Maribor, 22. julija.

Kratka obvestila v listih o prihodu Jože Primožiča v Maribor so zadoščala, da se je zbrala noč pred 18. na mariborskem glavnem kolodvoru ogromna množica občinstva, ki je popolnoma železniški peron in nestrno pričakovala prihod osebnega vlaka. Zaradi navale tisoč občinstva na peron je moralo biti moštvo obmejne policije pojačano, da je vzdrževalo red in preprečilo kake neprijetnosti na železniškem tiru. Ko se je pripeljal vlak preko dravskega mosta, je zasvirala godba mariborskega Sokola, ki je bila v krojih, dočim je bilo vse ostalo članstvo v civilu z znaki. S perona so zaurili navdušeni klici: Živio Primožič — še preden je bilo sploh videti, iz katerega vagona se prikaže svetovni prvak v telovadbi. Potniki v vlaku so se v hipu pritisnili k oknu in radovedno opazovali, komu velja tako veličasten pozdrav Mariborčanov. Doli neke pri oknih poslednjih vagonov se je prikazal Primožič. Preden je vlak ustavil, je zvalovilo občinstvo proti njegovemu vagonu, kamor so prispeli tudi starešine, ki so našega prvaka oficijelno pozdravili. Ko se je preril Primožič iz vagona v spremstvu Sokolov, ki so mu šli naproti do Zidanega mosta, se je vsulo nanj toliko cvetja iz rok Sokolov, da ga ni bilo mogoče vsega prestreči in ga je bilo vse polno na prostorih, kjer so stali svetovni zmagovalci ter stareinstvo mariborske sokolske župe.

Hvaležni narod je neprestano vzklikal svojemu ljubljencu in vsakdo je hotel biti čim bliže Primožiču. Šele, ko se je odkril starosta mariborske sokolske župe dr. Boštjančič in pozdravil brata Primožiča, ki je s svojo zmagavo povečal sloves naše domovine v svetu, se je navdušenje nekoliko poleгло. Ko je občinstvo opazilo črn trak na Primožičevi roki in resen obraz junaka-zmagovalca ter slišalo iskrene prisrčne besede staroste dr. Boštjančiča, ki jih je vendar kalila žalostna misel na pokojnega Maleja, so zaihteli mnogi v bližini. V hipu so bile misli vseh teh tisočev na svežem gorenskem grobu. Dr. Boštjančič je čestital Primožiču k zmagi in mu zaklical trikratni: Zdravo! Vesel in žalosten obenem je Jože zaklical: Slava Maleju — in se zahvalil za čestitke. Množica je navdušeno vzklikala: Živio Primožič ter takoj nato izkazala spoštljivo čast pokojnemu Maleju, ki mu je s Primožičem zaklical: Slava! Po odsviranju državne himne je mariborski podžupan dr. Lipold v imenu mestne občine čestital Primožiču k sijajnemu uspehu. Tretji in poslednji je pozdravil najslavnejšega Sokola in priznanega, najboljšega telovadca sveta v imenu mariborske sokolske župe starosta dr. Pivko. Ponovno je začelo deževati cvetje na Primožiča, ko so se pričele zgrinjati množice na ulico pred kolodvor. Slavljenca so sokolski bratje dvignili na ramena in ga odnesli izpred vlaka.

Na Aleksandrovi cesti se je formirala povorka, ki je krenila z neprestano sviračo sokolsko godbo v mesto. S Primožičem, ki je nosil krasne šopke cvetja, je korakalo starestinstvo obeh mariborskih žup in množica članstva in ostalega občinstva. Ovacije niso prenehale. Spreved je šel po Aleksandrovi in Gosposki ulici preko Glavnega trga pred Narodni dom, kjer je bil razhod. Ljudje pa so pritisnili na dvorišče Narodnega doma, da vidijo ob blizu prvaka. Tudi ponovni poziv, da je povorka zaključena, ni zalegal dosti. Po daljšem razgovoru s svojimi sokolskimi brati o podrobnostih in nesreči Maleja, se je Primožič odpljaval z avtomobilom na svoje stanovanje. Še za njim so mahali in mu navdušeno vzklikali Mariborčani ter so ga pozdravljale razne skupine z močnim trikratnim: Zdravo!

Ponesrečeno izletniško letalo v Angliji

London, 22. julija AA. Vzroki večerajšnje letalske katastrofe »Junkerjev« letala niso znane, čeprav so strokovnjaki letalskega ministrstva takoj odšli na mesto nesreče in skrbno preiskali razbito letalo v upanju, da bodo rešili ta problem. Henderson, ki je dosegel visoko mesto v letalstvu v vojni, je bil eden pionirjev civilnega letalstva. Po vojni je ustanovil letalsko šolo in izvežbal brez vsake nesreče cele vrste letalskih pilotov. Njegov pomočnik Shearing je bil ravno tako zelo izvežban letalec in je bil že 2000 ur v zraku.

Henderson je bil še živ in privezan k sedcu, ko so ga našli, dočim so bile druge žrtve vržene iz letala in takoj mrtve. Lord Dufferin in sir Edward Ward sta bila člana izletniške družbe. Gospa Loefler je bila rodom Švedinja.

eksekutivnih enot. Brezplačni vozni listki za službena potovanja se izdajajo samo osebam, ki nimajo stalne letne karte.

Uslužbenci, ki imajo pravico do legitimacij v platnicah, dobe za svoje otroke, ki redno posejajo šole, iz kralje bivališča vozne listke III. razreda za potniške in mešane vlake. Te olajšave uživajo tudi dijaki prometnih šol. Brezplačno vožnjo imajo tudi udeležniki skupščin bolniških fondov.

Uslužbenci državnih prometnih ustanov in člani njihovih družin uživajo tudi za zasebna potovanja gotove olajšave. Pravico do vožnje po znižani ceni imajo aktivni železniški uradniki, zvaniki, služitelji, honorarni prometni zdravniki ter kontraktualni namješenci.

Rovarenje angleških komunistov

London, 22. julija d. Angleški komunisti so vrgli od sebe vsako krinko in so se pokazali za prave sluge Moskve. Po naročilu iz Moskve pripravljajo za 1. avgust zopet velike demonstracije po vsej Angliji. Demonstracije naj bi imele izrecno protiangelski in komunistični značaj. Komunistična organizacija je razposlala na vse strani svoje agitatorje, da organizirajo te demonstracije. V rudniške revirje v Walesu, Škotski in drugod so poslali komuniste svoje govornike, ki so se v posebnih kurzijah pripravili za to priliko in ki bodo skušali navdušiti delavstvo za komunistične ideale.

Ukradena dragocena slika

London, 22. julija AA. Včeraj je policija našla Van Dyckovo sliko, vredno 10.000 šterlingov (3 milijone Din). Slika je bila ukradena iz knjižnice clarendonskega earla. Detektivi so jo našli v hiši, nekaj milj oddaljeno od gradu, v katerem je bila ukradena. — Redarstvo je prijelo nekega moža, po imenu Sidney West, ki je osumljen tatvine dragocene slike.

Jubilejna knjiga SKJ

Ljubljana, 22. julija AA. Kr. banska uprava objavlja. Z ozirom na pritožbe glede nastopa Kertesa Bele, zastopnika jubilejne knjige Sokola kraljevine Jugoslavije in z ozirom na poročila listov, da izide omenjena knjiga v izdaji nekega beograjskega lista, je ministrstvo za notranje posle dostavilo naslednje pojasnilo: Pripravljajo izdajo svoje jubilarne knjige je savez Sokola kraljevine Jugoslavije izdal legitimacije gotovim osebam, ki so po navodilih redakcijskega odbora prepovali banovine, da zbera naročnine in oglašje, ker brez njih tako dragoceno delo ne bi moglo iziti. Bela Kertes je bil po uradni poti kot strokovnjak in poslovni človek, ker zavzema važen položaj šefa publicistike pri velikem beograjskem listu.

Redakcijski odbor je takoj odklonil Kertesa, ko so prišle prve vesti o njegovi akciji. On je odstranjen od vsake akcije in je na mesto njega postavljena druga oseba.

Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je z ozirom na ogromne materijalne izdatke, s katerimi je zvezana izdaja knjige, ki je po večini že v tisku, in z ozirom na škodo, ki jo morejo povzročiti novinske vesti, da ta knjiga ni izdaja Sokola kraljevine Jugoslavije, in z ozirom na spomenico Zveze industrijcev v Ljubljani zaprosil ministrstvo za notranje posle, naj se obveste ban dravske banovine in drugi, da je jubilejna knjiga stvarno izdaja saveza Sokola kraljevine Jugoslavije in da so nesrešne vesti, da je ta knjiga privatna izdaja.

Zadeve novomeške občine

Novo mesto, 22. julija

Ob pol 18. se je vršila seja novomeške občinskega sveta, ki ji je predsedoval namesto obolelega župana dr. Režka podžupan Filip Ogrič. Skenjeno je bilo glede na dopis sreskega načelnstva od 20. maja, da se naroči v jubilejni knjigi Sokola kraljevine Jugoslavije ena stran za 6000 Din, na kateri bo opisano Novo mesto. Denar se odpošlje bankski upravi in ne poverjeniku Beli Kertesu. Glede na dopis sreskega načelnstva od 25. maja o ustanovitvi okrajnih hranilnic se je na predlog dr. Česnika občinski svet izrekel proti ustanovitvi take hranilnice, ker obstojajo v Novem mestu že trije denarni zavodi in za novega ni gospodarske potrebe. Prečitala se je tudi okrožnica banske uprave od 7. t. m. o preureditvi okolišev okrajnih cestnih odborov. Sprejet je bil predlog dr. Česnika, naj ostane novomeški cestni odbor v dosedanjem obsegu, dočim se lahko žužemberški in trebanjski združita, ker imata v svojem okolišu največ skupnih cest.

Dela za adaptacijo konjačije na Muhaberu so se oddala najnižjemu ponudniku stavbeniku Marciju Hočevanju za ceno 106.101 Din. Prošnja stanovalec na Gutmanovih ntihah za prinojitev k vodovodnemu omrežju se je odstopila gospodarskemu vodovodnemu odseku v proučitev. Prošnja g. Josipa Soreitzerja iz Stare žage za avtohusno vožnjo na progi Novo mesto-Zužemberk se je odobrila. Prav tako prošnja Frana Veršiča iz Hučne vasi za avtohusno vožnjo Novo mesto-Trebnje. Odložila se je prošnja Tanred d. d. iz Zareba za avtohusno koncesijo. Med slučajnostmi je bil snrejet predlog Vindšerija ml. da se izvrši naveljava vodovoda do kraja, kjer bo stala bodoča mestna klavničnica, za kar prošijo že sedaj posestniki Gor. Kandije, stanujoči ob levem bregu Krke. Nato se je vršila tajna seja.

Izročitev dekretov članom banskih svetov

Ljubljana, 22. julija. AA. Jutri 23. t. m. se vrši svečana izročitev dekretov novomenovanih članov banskega sveta v Ljubljani in sicer ob 12. opoldne v banski palači, steklena dvorana. Dekrete bodo prejeli naslednji člani banskega sveta:

Babnik Valentin, župan občine Sent Vid; dr. Kramer Albert, novinar in bivši minister; Kregar Ivan, obrtnik in občinski svetnik; Orehek Fran, hranilnični ravnatelj; Prepeluh Albin, publicist, vsi v Ljubljani; Lavtižar Josip, trgovec v Kranjski gori; dr. Obersnel Maks, generalni tajnik KID na Jesenicah; Detela Oton, vladni svetnik v pok. in občinski odbornik v Predvoru; Pirč Ciril, posestnik, trgovec in župan v Trzinu; Strcin Ivan, posestnik v Kaplji vasi; Oblak Gabriel, posestnik in župan v Dolenjem Logatcu; Ramovč Jakob, župnik in občinski odbornik v Velikih Laščah; dr. Sajovic Ivan, odvetnik v Kočevju; dr. Koritnik Bogdan, odvetnik in župan v Čabru; dr. Kulovec Franc, bivši minister v Novem mestu; dr. Režek Josip, odvetnik in župan v Novem mestu; Lebinger Hinko, trgovec in župan v Litiji.

Svečani izročitvi dokumentov bodo prisostvovali poleg pomočnika bana dravske banovine načelniki oddelkov ter sreski načelniki v Ljubljani.

V Mariboru se bo vršila svečana izročitev dekretov v četrtek 24. t. m. ob 18. v občinski posvetovalnici in sicer naslednjim gospodom:

dr. Juvan Alojzij, odvetnik in župan v Mariboru; dr. Pivko Ljudevit, profesor v Mariboru; Golouh Rudolf, šef borze dela v Mariboru; Robič Srečo, veleposelstnik in župan v Limbušu; Serbinec Ivan, posestnik in občinski odbornik v Vrtičah; Košir Anton, župan v Zichah; Mravljak Peter, ekonom v Vuhredu; Faflak Fran, župnik v Kančovich; Benko Josip, industrijec in župan v Murski Soboti; Litrop Stefan, obrtnik in župan v Turnišču; Rajh Jakob, posestnik v Ljutomeru; Veršič Ivan, župan v Sv. Marku; dr. Senčar Matej, odvetnik v Ptuj.

V Celju bodo dekreti na svečan način izročeni dne 25. t. m. ob 18. v občinski posvetovalnici naslednjim gospodom:

Mihelič Alojzij, posestnik in trgovec v Bregu pri Celju; dr. Gorčar Alojzij, odvetnik in župan v Celju; Lipej Fran, posestnik in veletrgovec v Brežicah; Kurent Alojzij, dekan v Leskovcu pri Krškem; Peifer Josko, posestnik v Krškem; dr. Roš Franjo, posestnik in župan v Šmartnem ob Paki; Čížek Alojzij, župnik v Slovenjgradcu; Gajšek Florijan, posestnik in župan v Lokah pri Zsumu.

V Mariboru in Celju je sklicana ob tej priliki izredna seja občinskega sveta.

Ljubljana, 22. julija AA. Ban dravske banovine inž. Dušan Serbec bo v četrtek in petek uradno odsoten in zato odpadejo sprejemi strank.

Velik požar v Hamburgu

Hamburg, 22. julija. g. Proti večeru je izbruhnil v tovarnah Vulkan silen požar. Pečjal se je najprej v stranskem poslopju in se v kratkem razširil na ves tovarniški kompleks. Poleg drugih objektov je zgorelo tudi poslopje ravnateljstva. Množicam gasilcev se je v poznih večernih urah posrečilo požar v glavnem lokalizirati. Stvarna škoda je zelo velika. Človeških žrtev v kolikor se da dosedaj ugotoviti, ni obžalovati. Nekaj gasilcev je bilo lažje ranjenih pri reševanju.

Montevideo

V ponedeljek smo dobili poleg Jugoslavije in Amerike tretjega semifinalista, namreč Uruguay, ki je z 4:0 (4:0) porazil svojega nasprotnika rumunsko reprezentanco. Včeraj v torek se je odigrala zadnja tekma prvega dela tekmovanja, namreč med Čile in Argentino. Ta tekma bo prinesla zadnjega semifinalista in naši čitatelji bodo lahko že pričeli pošiljati svoje odgovore na naš razpis nagrad, ki smo ga objavili v večerajši številki.

Prava nervoznost vseh sportnikov se bo pričela šele tedaj, ko se bodo pričele tekme štirih najboljših klubov na tem turnirju. V Montevideu je seveda, kakor po vsej Ameriki, navada, da pride do neštevilnih stav. Zanimivo je, da v sedanjih negotovosti, v kateri se nahajajo publika in sportniki v Montevideu in poleg tega, da domačini seveda z vsi silo »drukajo« za svoje Uruguayce, se sklene največ stav na jugoslovensko reprezentanco, mnogo več nego za Argentino in Ameriko. To pa predvsem zaradi tega, ker veljajo Jugoslovenci pri vseh resnih strokovnjakih za favorite, ker so na dosedajšnjih tekmah pokazali moderen in smoten nogomet. Čeprav se mnogo govori o elanu, brzini in dobrem startu Argentine, Amerike in Uruguaya, se vendarle Jugosloviji daje premoč v fini taktiki in v velikem znanju.

Uruguay je precej izpremenil svoje prvo moštvo, ki je komaj in komaj porazilo peruansko z 1:0. V moštvo so dali nekaj mlajših moči in efekt se je takoj videl. Dokaj lahko je s 4:0 porazilo Rumunijo, ki je morala nastopiti brez svojega izbornega branilca Steinerja, ki leži poškodovan v bolnici.

V naši reprezentanci ni nobenih izprememb. Poškodba Giokića je tako lahka, da bo mogel v prihodnjih tekmah nastopiti brez vsakega handicapa za naše moštvo. Naši so v najboljši fizični in moralni kondiciji, resno odločeni, da se z vsemi silami borijo brez treme za prvenstvo sveta. Težki naporji vseh tekem se na njih skrajne poznajo. V vsakem primeru bodo šli v semifinale z najboljšim razpoloženjem in to jim vliva polno zaupanje in mnogo nade. Pri opazovanju igrar ostalih moštvo so naši igrar pridobili dobre izkušnje o vrednosti ostalih timov in niso pod neugodnim vplivom tujih avtoritet, pa vendar nikogar ne podcenjujejo.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za sredo: Spremenljivo, sem in tja najbrže jasno.

Naši kraji in ljudje

Pred pogrebom Antona Maleja v Bohinju

Prenos krste br. Antona Maleja iz železniškega voza na rodna bohinjska tla.

Paberki iz Bohinja

»Rastemo«, je razlagal gospod v kotu vagona, ko smo zopet pustili za seboj postajo z ono pisano množico ljudstva in sokolskim naraščanjem v ospredju.

»Pravijo, da se svet za vraga ne more naučiti, kje je Jugoslavija. Počasi nas bodo že spoznali. Takle sokolski zlet v Beogradu, pa zmaga naših nogometašev v Ameriki, »Karadjordje«, pa Primožič, pa Malej... Nesreča je v tem, da si moramo vsako stvar tako krvavo priboriti.«

»Saj je vsa Jugoslavija iz samih žrtev ustvarjena«, je pripomnil drugi. »Je že tako, kaj hočemo, pa bo zmiraj bolje. Seveda da Toneta je škoda...«

V Bistrici smo se pomešali med Bohinjce. Prišli so v žalnih oblekah — starke iz daljnih vasi so bile vse v črni, — pripeljali so se na tistih okornih vozovih z oja mi in z nekakim ponosom gledali na veličastni pogreb. Ženske so izgledale bolj resne in so si brisale obraze z belimi robci. Kakor da je žalovanje in jok njihova zadeva.

»To pa ne more biti napačno društvo, je rekla ena iz njih, »če mu naredijo tak pogreb. Tako se imajo radi...«

Zanimalo se je posebno za vence.

»Ta je kraljev!«

»Kraljev, glej no...«

Rade bi bile poslušale govore, pa je bilo tako težko priti blizu...

»O, jaz sem dobro poznal Tonetovega očeta. Tomaškov Janez smo mu rekli. Že on je bil tako korajžen. Ko je bila Sava tako visoka, da je drla preko mostu in so samo ograje ven molele, pa je šel po ograji na drugo stran. Se v glavi se mu ni zavrtelo, ko je drla voda pod njim. Pa se je tudi on ponesrečil. Padel je koze na planinah. Prej so pa pri mlinu pomagali. Tam so vzrasli otroci. Pa je tisto leto po vojni novembra meseca, ko je že mraz, gnil nekaj ovac čez mejo, da bi jih prodal na Tolminkem. Pa je zmrznil na potu. Šele drugo leto o binkoštih so ga našli pod skalami. Koze so pa same domov prišle. Nekaj časa so mislili, da se je ponesrečil, da je padel, ali pa da so ga Italijani... Ura mu je res manjkala, ko so ga našli, a drugače ni bil nič poškodovan. Najbrže ga je zajel mraz...«

»Mati je pa tudi taka, pridna pa delav«

Mislili smo, da nas bo zeblo v Bohinju. Pa je bil prav topel solnčni dan. Črna prst in Triglav sta si zakrila vrhove z oblaki... drugi veliki smo nemo strmeli na pisano množico na pokopališču. Tam preko izza meje so se kopčili oblaki, kakor da hočejo zadržati jasni svet, ki se je razlival nad Bohinjem.

Po pogrebu so se množice razile po Bistrici. Mnogi od jutra niso jedli. Ljudje so bili lačni in žejni. V gostilnah je nastal naval. Ni bilo ne miz ne stolov, vsega je zmanjkalo, predvsem kruha. Dasi je bilo od priboda prvega vlaka dve uri, se gostilničarji niso pripravili na tak obisk. Takega »tujskega prometa« Bohinj ni vajen. Zato je nastala povsod zmešnjava, v kateri si je pomagal vsak, kakor si je mogel. Značilno je, da ni nihče prišel na misel, da bi izdal razglednice, ki bi bile v tisočih nesle pozdrave pogrebcev na vse strani.

Ameriškim izletnikom SNPJ

Izletni urad SNPJ v Ljubljani (Miklošičeva cesta 13) sporoča vsem svojim izletnikom tole:

Na povabilo Mariborčanov se bo vršil dne 24. t. m. izlet v Maribor z vlakom, ki odpelje iz Ljubljane ob 5.12 zjutraj. Rokaji se lahko priključijo takoj v Ljubljani ali pa v Zidanem mostu ob 7.03, v Celju pa ob 7.14 itd. Prihod v Maribor ob 9.30. Sledi ogled mesta ter zadržnih podjetij. Povratek iz Maribora z vlakom ob 17.25. Udeležite se izleta v čim večjem številu. Vodi Frank Aleš.

Ameriški dan v Ljubljani bo v nedeljo, 27. julija. Dopoldne bo sprejem rojakov izletnikov pri vseh vlakih. Popoldne se začne ob 14. v hotelu Tivoli veselica, vstop za vsakogar prost. Zvečer ob 20. se bo vršil v notranjih prostorih banket in ima pristop k njemu — razen povabljenec — vsak izletnik, ki plača 1 dolar. Za prenočišče je poskrbljeno! Treba je le takoj javiti Izletnemu uradu v Ljubljani, koliko se jih udeleži ameriškega dneva. Ker odpotuje naslednjega dne vsa skupina izletnikov na izlet po Jugoslaviji in je treba vsaj en dan prej vedeti točno število udeležencev izleta po Jugoslaviji, naj vsi takoj prijavijo udeležbo in naj po možnosti vsi pridejo že v nedeljo v Ljubljano na ameriški dan.

V ponedeljek, 28. julija, odpotujemo ob 7.27 z glavnega kolodvora v Ljubljani. Prihod v Split v torek b 7.29 zjutraj. Prenočimo v Splitu. Iz Splita odhod v sredo ob 9.15, prihod v Dubrovnik istega dne ob 18.30. Prenočimo v Dubrovniku. Naslednjega dne po možnosti izlet na avtomobilih v Kotor. Povratek istega dne v Dubrovnik, odkoder odpotujemo z vlakom ob 23. in dospemo v Sarajevo v petek ob 12.25. Prenočimo v Sarajevu. Odhod iz Sarajeva v soboto ob 13.20, v Beograd dospemo v nedeljo, 3. avgusta, ob 7.25. Istega dne odpotujemo ob 23.05 v Zagreb, kjer bo nato razhod.

Izleta se lahko udeležijo tudi znanci in sorodniki izletnikov kakor tudi bivši Američani, ako plačajo 500 Din ter javijo to takoj Izletnemu uradu v Ljubljani, kamor naj takoj vplačajo 100 Din. Javite pa ime in število teh potnikov takoj, da jim utegnemo rezervirati prostore!

Pozivamo tudi izletnike, da nam takoj odgovorijo na vprašalne pole, ki smo jih jim razposlali! — Izletni urad SNPJ, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

Velik požar v Ribniku pri Čermošnjah

Včeraj ob 22. je nastal na še nepojasnjen način požar v veliki parni žagi v Ribniku. Parna žaga je last lesnega trgovca g. Kumpa iz Novega mesta Ogenj, ki se je naglo širil, je uničil vse stroje in druge naprave ter za 22 vagonov desk. Upepeljil je tudi stavbo.

Zaradi pomanjkanja vode je bilo gašenje skoraj onemogočeno. Končno je vodja gasilcev iz Rovte vasi g. Štrumpf priklopil motorno brizgalno na avtomobil ter se tako pripeljal s svojimi tovariši na kraj nesreče. Ogenj, ki pa je že skoro dovršil svoje uničevalno delo, so z veliko težavo lokalizirali. Škoda je zelo velika, a je baje večinoma krita z zavarovalnino.

te divne ravnine svojim lastništvom: okupirajo oko sebe kmetove, da do im ispod dvora, da sagraje bedne kučice in da ropski rade od jutra do mraka... V tem slogu se članek nadaljuje, n. pr. »Iz Ljubljane, malim »Citronom«, u posjet »Janec«, slovenskom kmetu, seljaku.« Vrli avtomobilist čuje peti nekje pri Šiški:

Men pa ni za rožice moje, če jih zlamca pomori... v »Vaku mu udari na uho »Venček na glavi se — Bliska ti z kitičec, o »Janec« nam ne vé povedati nič drugega kot prizor z »veselimi fanti«:

»Idu, svi su iz jednoga sela, a da im koji »fanti« iz drugoga sela povike »auf bik«, bilo bi dovoljno, da se bez drugoga do krpi potoku.«

Hvala lepa za take obiske pri naših »Janecih«. Za domovinsko vzgojo je tudi čisto odveč, če kdo pove, da obstoji med Kranjci in Stajerci »tibi rat«. Pisek, ki se ustavi ob takem anahronizmu, pa zamolči vsa polna reči, ki bi jih bil moral vsaj naštet, ni vreden, da piše za patriotski almanah. Almanah se zaključuje z nekimi nalivnimi opazkami, ki so komaj primerne za kakšen kmečki tednik kje globoko v provinci.

A propos: almanah ima še dodatke, ki je zopet na boljšem papirju (v celoti ima knjiga štiri vrste papirja), kar je umljivo: Mehr Geld, mehr Musik. Tu so namreč opisani in inserati nekaterih gospodarskih podjetij!

Ne odrekamo izdajatelju patriotski namenov in tudi ne mislimo, da ne bi knjiga bila kakšnemu človeku brez večjih zahtev

Kaj pravi zdravnik?
Varujte srce in živce, pijte kofeina prosto kavo Hag!

Kavo Hag točijo na željo v dobrih hotelih in kavarnah

Slovo ponesrečenega nemškega turista Lüddecka

Ljubljana, 22. julija

Danes zjutraj je bil odpuščen iz splošne bolnice ponesrečeni nemški turist 23-letni Erwin Lüddecke, ki je bil žrtev prve letošnje katastrofe v Triglavskem pogorju.

Kakor bo še dobro v spominu, se je dogodila ta nesreča 13. junija ter zadela družbo štirih nemških turistov — 3 akademike in neko damo. Pod Kugyjevo polico je našel smrt 21-letni akademik Henrik Müller iz Kölna, njegov prijatelj Lüddecke pa se je težko poškodoval, dočim sta se ostala dva člana družbe srečno rešila. Lüddecke je težko poškodovan prebil strašno noč na ledu v vedni nevarnosti, da zmrzne. V zadnjem času ga je še rešila rešilna ekspedicija ter ga odpeljala v bolnico.

V bolnici si je nepričakovano hitro opomogel in izkazalo se je tudi, da njegove poškodbe niso tako težke kakor se je prvotno domnevalo. Rana na levem senu se je začela kmalu celiti, zlomljeno je imel samo desno nogo v stegnu in ne tudi levo, kakor je od začetka izgledalo. Za ponesrečenega turista so se požrtvovalno zavzeli člani turistovskega kluba »Skala«, evangelijski župnik in predsednik evangelijske cerkvene občine g. Brandt, ki je organiziral nabiralno akcijo za ponesrečenca, ter mnogi sočutni meščani.

Kakor poprej, tako tudi danes ob slovesu Lüddecke ni mogel prehaliti pozornosti in skrb, ki mu je bila vsestransko naklonjena. Ponovno je izjavil, da ni nikdar pričakoval, da bodo v tujem svetu skrbeli zanj s toliko priščnosti.

»Če bi se enemu od vaših kaj takega pripetilo v Nemčiji, se bojim, da ne bi našel tam tolike pomoči«, je dejal ob slovesu.

Naečelni postaje g. Ludvik mu je oskrbel za vožnjo poseben kupe in eden od Skalašev je spremljal nemškega tovariša do Jesenic. Odpeljala sta se ob 8.44. Lüddecke odpotuje najprej v Monakovo, kjer študira filozofijo, potem pa gre domov v Braunshweig.

Zelimo mu srečno bodočnost!

Borovsko pismo

Kranjska gora, 22. julija

V naši javnosti se redno porajajo mnenja in razni predsodki pri vsaki priliki, kar gre za kaj novega, kar se hoče dvigniti s človeško pomočjo nad svojo normalo. Zato ni prav nič čudno, da se je naš svet polotil tudi borovskega letovišča in s pomenljivo skopostjo komentiral vse dogodke zadnjih let, ko se je letovišče z vsemi močmi poizkušalo dvigniti iz predvojne mrtvila. Ti predsodki niso potihli tudi letos, dasi niso bili prav nič na mestu in se niso vsa skeptična prerokovanja niti najmanj uresničila. Dejstvo je, da se je letovišče letos tako napolnilo, da presega število gostov vsa števila prejšnjih let in je Kranjska gora prišla v zadrego, kam bi spravila novo došlo goste.

Propaganda v inozemstvu je popolnoma dosegla svoj smoter, osobito ker ni bila pretirana in je Kranjsko goro naslikala v pravi luči. Zato pa tuji nikakor ne stavljajo nemogočih zahtev in se zadovoljujejo s tem, kar jim more letovišče nuditi v trenutnem položaju. Nezadovoljna je samo bližnja javnost, ki pa nikakor ne pozna faktičnih razmer, ki vladajo v letovišču. Posebno še, kar se tiče razmer prehranjevanja. Našim ljudem se zde cene jedil prevelike, a v resnici niso višje nego v povprečnih ljubljanskih gostilnah, v več primerih celo še nižje. Ako pa premostrimo neugodne talne prilike in pomanjkanje polja v borovski okolici, se moramo samo čuditi, da so cene vendarle tako nizke. Vsa potrebna živila se morajo nabavljati iz mest in ljubljancem nikakor ne bi smeli zabavljati čez gostilniške cene, če bi pomislili, da si mora Kranjska gora redovito dnevno vso zelenjavo odnašati in voziti prav z ljubljanskega trga. Prenočnine tudi niso previsoke in so popolnoma v skladu z onimi prenočinami, ki so običajne po drugih, tudi neletoviških krajih. Inozemci upoštevajo vse te razmere in so zadovoljni s postrežbo in cenami, zabavljanje pa je samo pri naših ljudeh.

Vreme sicer nagaja nekam preveč, da se življenje ne more razvijati tako, kakor bi bilo treba. A vseeno se splošno pričakuje, da se bo vreme po neugodnih tednih vendarle ustalilo in pospešilo posebno turistiški promet. Ruska cesta na Vršič je prešla definitivno v občinsko upravo in tako lahko pričakujemo, da se bo vendarle

enkrat renovirala in po dolgem času spet služila smotru, ki mu je namenjena. Turistovski in izletniški svet morata ta korak samo pozdravljati, ker je ta cesta velikega pomena za intenzivni in skrajno ugodni obisk naših visokogorskih postojank.

V pogledu turisticke se je pri nas v zadnjih letih pokrenilo marsikaj koristnega. A pozornost se je obračala predvsem na Priskankovo skupino, dočim so ostale Karavanke popolnoma v ozadju. Srednji vrh leži s svojimi markantnimi, starinskimi in zgodovinskimi hišami še vedno zatajen v samotni in pozabnosti, kar mora ljubitelju narave biti samo vžig, a je celokupnosti samo v kvar. Prav tako ni na mestu, da se tujcem prikrivajo Bavha, Vožica in Bašica, odkoder je diven in silovit razgled na vse triglavsko pogorje, posebno na Martuljak in spodaj ležečo Koroško. Tako ostanjejo tuju prikrite prav najlepše pokrajinske lepote, a vse to je samo posledica, ker Kranjska gora ne pozna lokalne propagande in ji primanjkuje smisla, da bi si nabavila potrebne prospekte in z besedo in tiskom opozarjala tujce na zanimive partije v svoji okolici.

Sicer je življenje pri nas precej enolično, ker so, Borovci flegmatični narod, ki ne ljubi razburkanja. Edini dogodek, ki bo med mladim svetom zbudil nekoliko senzacije, bo menda tisti dan izbira kraljice Jasne. Pretendentin je skoro gotovo zadosti kakor povsod. A drugod ta stvar menda ne vleče več in bo najbrž pri nas tudi tako. Saj ima vsak že lastne kraljice zadosti, skoro bi rekli, da še preveč. Jasna pa bo ostala le Jasna in bo zadovoljna s svojo sedanjo kraljico, ki tako lepo skrbi za svoje lačne in žejne častilce, ki se ves dan zgrija okrog nje.

Gasilstvo

Pred gasilskim kongresom.

Gasilci izvršujejo službo požarnih stražnikov in reševalcev v človeških naselbinah, kjer varujejo in rešujejo ob vsaki sili in nevarnosti življenje in imetje svojih bližnjih, pri čemer čestito tvegajo ne le svoje zdravje, temveč tudi življenje. Kjerkoli ogrožajo človeško elementarne sile, povsod je gasilec kot pravi samaritan prvi na kraju nesreče, da spravlja ljudi in njih težko pridobljeni imetki na varno pa naj bo to ob požaru, ob povodnji, ob potrebi in eksplozijah. Prava dobrota in sreča je za vsak kraj ob nesreči vsestransko izvežbano gasilstvo, zlasti za kraje, kamor ne more hitro dospeti zdravnik in kjer nudijo izvežbani gasilci tudi zdravniško prvo pomoč. To je neprecenljive važnosti. Pozabiti ne smemo, da tudi v vojnem viharju in med gasilcem opravlja svoj važni posel, ko pomaga vojakom in zdravnikom prevažati ranjene in obolele junake v bolniško oskrbo.

Končno bodo govorili zgodovinarji slovenskega gasilstva izza predvojne dobe, iz časa najhujšega in najbrezobzirnejšega potujčevanja po naših krajih, kako je naše gasilstvo poleg svoje velevažne socialne in samaritanske službe gojilo tudi narodno zavest, dramilo mlačneže in omahljivce, ustanavljalo v narodno ogroženih krajih narodna društva, privabljal v svoje vrste že potujočena društva ter tako reševalo iz valov narodnega pogina naš slovenski živeli.

Gasilstvo je zares nepretrgoma in za prebivalstvo neprecenljiva vojska prostovoljnih »tihih junakov«, ki nikjer in nikoli ne iščejo svojih koristi, nego edino-le srečo in blagor bližnjika.

P. F.

SOKOL

Zanimiva proslava jubileja 60-letnice. Med drugimi je dovršilo letos tudi sokolsko društvo Lytomišl na Češkem (rojstni kraj skladatelja B. Smetane) 60-letnico svojega delovanja. Članstvo se je že čudilo, zakaj društveni odbor pravi ničesar ne pokrene za dostojno proslavo jubileja, vendar šestdeset let trdega in uspešnega dela zasluži dostojno proslavo. Presenečenje je bilo tem večje, ko je prejel neki dan zjutraj po pošti sleherni član, naraščajnik, naraščajnica in vsa deca poziv, naj se vsi zbero ob pol 20. zvečer pred Smetanovim domom, kjer bodo nadaljnji navodila. Kratek, ali točen ukaz je nemalo začudil vse prizadete. In fantazija je poglala svoje korenike. Ugibanja so dosegla tekmo polpovnega svoj višek, govorilo se je o vsem mogočem, celo o mobilizaciji. Ko pa se je zbrala ob pol 20. skoraj 1000 oseb broječa sokolska družina iz Lytomišla pred Smetanovim domom, jo je pozdravil v krasnem nagovoru društveni starešina Budycha, nato se legijonar Časka in tajnik Fajman ter jim razložili pomen sklicanega sestanka.

Ob jubileju slovaškega Sokolstva, ki je slavilo letos svojo 10-letnico, utegnemo zanimali naslednji podatki: koncem l. 1929. je delovalo na Slovaškem 6 žup, kjer je bilo združenih 129 društev in 13 odsekov. V prvem desetletju si je postavilo lastno streho že 28 društev, ostala vežbajo v 50 lah (45) in drugih najetih prostih, brez te lovanice je 9 društev. Tudi glede letnih teledašič je opaziti lep napredek. Že 37 enot ima svoj lastni prostor. Število pripadnikov se je dvignilo v 10 letih za 657 oseb; končno stanje l. 1929. je bilo: 10.685 članov, 4133 članice, 1701 naraščajnik, 1209 naraščajnica, 3416 moške in 3928 ženske dece, skupno torej 24.892 oseb, kar tvori 4.7 odstotka vsega prebivalstva ČOS.

Na Dunaju si je uredila češka sokolska župa Dolnorakonska na bregu Dunava pri Klosterneburgu kopališče na najetem zemljišču. Postavila je ikočo, dvojne garderobe in verando. Dnevni obisk kopališča znaša preko 300 oseb.

ATLANTIK

Grandiozni nemški zvočni film o potopu »Titanica« — največji pomorski katastrofi človeštva.

Fritz Kortner in Franz Lederer

Predstave ob 4., pol 8. in četrti na 10. Cene globoko znižane! Predprodaja od 11. do pol 13. ure!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

KULTURNI PREGLED

Iz naše patriotske književnosti

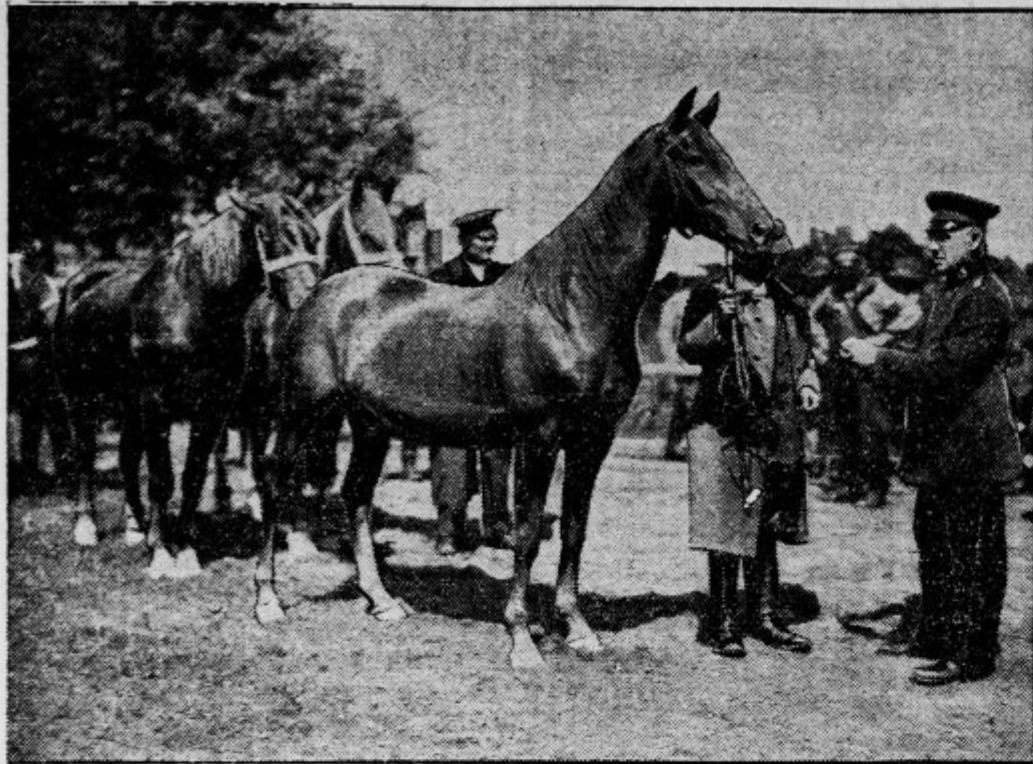
Hvalevredno je prizadevanje, da se kar najširši krogi našega naroda seznanijo z lepoto, znamenitostmi in zgodovinsko našo celotno udeleženo domovine. Potrebna in koristna je propaganda za jugoslovensko miselnost. Toda za poznavalca razmer in ljudi ter za izkušnega javnega delavca ni niti najmanjšega dvoma, da mora tako delo biti v večjih rokah in da ga je treba izvrševati kar moči dobro in pošteno. Polovičarsko, ali že na prvi pogled neresno, rarejene propagandne knjige in zborniki stvari samo škodujejo. To je treba poudariti, da se patriotizem ne bo enačil s primitivnostjo in slabim okusom.

Videh smo že več publikacij te vrste. Nekatere so dobre, druge slabše, nekatere pa so upravljeni vzor takih, kakršne ne bi smele biti. O javno izšlih knjigah je dovolj na javna kritika. Naši časopisi in tudi dnevnikarji bi bili morali posvetiti večjo pozornost knjigam, ki imajo namen, da vzpodbujajo k patriotizmu. Zakaj baš v intenzivno domoljubja je, da so take knjige dobre. To pa se da doseči samo z obojono, čeprav obojono kritiko.

Ti dni smo dobili do rok Almanah »Jugoslavijac«, ki je obeležen z zgodovinskimi dnevi »6. januar« in »8. oktober«, izdan pa v Zagrebu l. 1929. Zaman išče na na-

slovni strani ali kje drugje v knjigi, kdo je izdajatelj, kje je tiskarna (tiskarna?) in kdo odgovarja za vsebino. Drugo, kar iščeš zaman, so podpisi avtorjev posameznih člankov. Ta knjiga, ki naj bi nas vzpodbujala k domoljubju, je anonimna, kakor so samo slabe knjige. Čudno se, kako je mogel anonimni izdajatelj zaplesti v to stvar g. bana Silovića, ki je dal knjigi kratak, jednat motto, kateri bi pač zaslužil, da bi izšel kje drugje. Nato sledi ponatis najvažnejših državnopolitičnih dokumentov s slikami in življenjski članov vladarske hiše. Vse to je vsebinsko in grafično vsaj dostojno. Zavzema 48 strani na dobrem papirju. Takoj nato se vrsti na slabem papirju dolg potopis po Jugoslaviji, ki nima v knjigi niti naslova (kakšen nesmisel!). Le-ta zavzema polovico knjige ter je ilustriran s slikami, katerim so v vezanih izvodih odrezani robovi, kakor je tudi besedilo ponekod — zaradi preozke roba — v knjigovozni trpelo. Breznaslovni opis Jugoslavije je spisan sila naivno, a kakor pravijo bratje onkrat Kolpe: nept-smeno, tako da v tej obliki ne spada v propagandno — reprezentativni almanah. Tako n. pr. začenja opis Ljubljane decela v stilu prvih desetletij minulega stoletja: »Oko jednoga brega, kraj staroga rimskoga grada Emonae, prostila se ravnica, koju lepo raseca jedna bistra rečica. Na bregu sagrađise grofovi dvor i proglasiše

Iz življenja in sveta

Največji konjski sejem v Evropi

V vzhodnopruskem mestecu Weylau se vrši vsako leto v teh dneh ogromen konjski sejem, ki ga poseja na tisoče ljudi iz Nemčije in tudi iz drugih držav. Ta sejem, ki je sploh največji v Evropi, izvira še iz l. 1380. in je velike gospodarske važnosti za vso Vzhodno Prusko.

Nekaj besed o diplomaciji

Iz vrst naših čitateljev nam prihajajo čisto vprašanja o tem, kaj je prav za prav diplomacija, kakšne institucije so poslanštva in konzulati ter kakšen delokrog imajo. Ker z druge strani tudi naša zastopstva v inozemstvu pripravljajo strankam, naj se v svojih zadevah obračajo na pravilni naslov, da se ne zavlačuje poslovanje v nujnih zadevah, se nam vidi umestno, da s tem podajamo našim čitateljem nekoliko splošnih pojmov.

Pod diplomacijo je v glavnem razumeti urade in osebe, ki zastopajo interese posameznih držav in njihovih državljanov v kaki tuji državi. N. pr.: Interese Jugoslavije in Jugoslovenov zastopajo v Franciji, Nemčiji, Italiji i. t. d. naša poslanštva in konzulati. V delokrog prvih spada predvsem in pretežno državna politika in interesi državnega gospodarstva, konzulat pa je pridržano zastopstvo interesov posameznih državljanov. Politična zastopstva se imenujejo veleposlanštva in poslanštva, gospodarska, posvečena pretežno interesom zasebnikov, pa se zovejo generalni konzulati; konzulati in vicekonzulati. Veleposlanštva (franc. ambassade) imajo samo velešile pri drugih velešilih. Velešile so: Rusija, Poljska, Nemčija, Francija, Anglija, Italija, Zedinjene države ameriške, Japonska, Kitajska itd. Vsaka izmed teh držav ima pri drugih velešilih veleposlanika (franc. ambassadeur), pri manjših državah pa samo poslanika ali opolnomočenega ministra (franc. ministre plénipotentiaire). poslanštvo samo se imenuje francoski légation. V Jugoslaviji tedaj ni veleposlanikov (ambassadeur) in naša država ima povsod samo poslanike ali vršilce poslov (chargés d'affaires).

Kakor smo že omenili, zastopajo poslanštva in veleposlanštva le gospodarske in politične interese države, konzulat pa je pridržano varstvo zasebnih interesov in zasebne trgovine. Med diplomacijo v pravem pomenu besede spadajo tedaj le zastopniki državne politike, vendar se vanjo običajno štejejo tudi konzuli, ker so se do nedavno šolali na isti način in so bili čisto le pripravljalna stopnja za politična zastopstva. Konzulati izdajajo in vidirajo potne liste, legalizirajo listine naših oblasti, da so veljavne v tujih državah in tuje listine, da so veljavne pri nas ter vrše tudi notarske posle. Glavni njih posel pa je, da pazno sledijo gospodarstvu svojega področja ter poročajo svoji nadrejeni oblasti, kako bi se naše gospodarstvo lahko okoristilo s tamošnjimi prilikami bodisi glede uvoza ali izvoza.

Diplomatska zastopstva so podreje-

na zunanjemu ministertvu. Suvereni predstavnik vsake države mora pred nastopom službe dati svoj pristanek (franc. agrément) za osebo, ki naj opravlja ta važni posel, za konzula pa je potreben enostavni eksekutur, t. j. dovoljenje za poslovanje. Oblasti raznih držav občejujo med seboj le potom diplomatskih predstavnikov in spada zlasti mednarodna pravna pomoč v delokrog slednjih. Vsem diplomatskim predstavnikom je potrebno znanje prava, osobito mednarodnega, konzuli pa morajo biti še posebno izveščani v gospodarstvu, ako hočejo na svojih mestih koristiti svoji domovini.

Pri poslanštvih so nameščeni poleg drugega oseba tudi vojaški, mornariški, letalski in trgovski atašeji, ki po-

Američan Bowden

Zmagovalec v teku na 400 m pri mednarodnih sportnih tekmah v Berlinu.

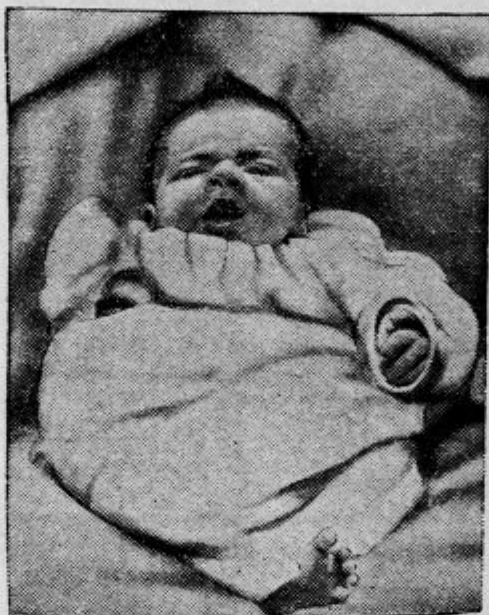
ročajo svoji državi o novostih, uspehih in razvoju one stroke v tuji državi, za katero so določeni. Razen pravih diplomatskih zastopnikov ima vsaka država v tujini častne konzulate. Ti se podeljujejo običajno tujim državljanom, ki so znani kot ugledne osebe in prijatelji države, v mestih, kjer ni občutne potrebe za ustanovitve pravega konzulata. Častni (honorarni) konzulat ima seveda zelo zožen delokrog in je po navadi res samo častno mesto. V Ljubljani je n. pr. četrto pravih konzulatov (Češkoslovaška, Avstrija, Francija in Italija) ostali (portugalski, belgijski itd.) pa so le honorarni konzulati.

Naša država ima poslanštva v vseh glavnih mestih večjih ali za nas politično važnejših držav, s katerimi obstojajo redni diplomatski stiki, manjše države pa spadajo v delokrog posameznih naših poslanštev v večjih sosednjih državah. Konzulati so seveda številnejši in jih ima naša država v vseh večjih gospodarskih središčih, v manjših pa zastopajo koristi naših državljanov honorarni konzuli in vicekonzuli. Slednji imajo le posredovalec značaj in morajo vse količkej važnejše zadeve predlagati svojemu najbližjemu nadrejenemu pravemu konzulatu.

Vzroki morske bolezni

Morsko bolezen še vedno vneto raziskujejo in po vsej priliki so tudi že našli njene globlje vzroke. S posnemanjem ladijskega nihanja jo je lahko priklicati v znanstvenih laboratorijih. V to svrhu uporabljajo vrtilni stol, ki ga vsakdo pozna v obliki klavirskega stola. Osebo, ki ž njo eksperimentirajo, posade na takšen stol in jo nekolikokrat hitro zavrtijo na levo in na desno okrog njene lastne osi. Posledica tega postopka so drhtenje oči,

omedlevica, nagnjenje k padcu itd. To stanje se še poslabša, če vele poskusni osebi, naj med vrtenjem fiksira kakšno točko na stropu. Največje neugodje pa se je poloti, če izvaja med vrtenjem enakomerne gibe z glavo, n. pr. v stran v zvezi z nagibanjem glave. Vzroki morske bolezni so dražljaji v gornjem delu ušesnega labirinta, zlasti v trojici oblikov. Ti rabijo za registracijo vrtilnih gibov telesa in njegovega premikanja naprej. Poleg teh organov je v ušesu še poseben organ, ki beleži vsakokratni položaj telesa v prostoru. Če prihaja radi ladijskih gibov preveč vtisov gornjega ušesnega labirinta v zavest, tedaj odpove možganska skorja svojo nalogo, da bi tvorila točne predstave o vedenju našega telesa v prostoru. Tako postanemo morsko bolni. Zanimivo pa je, da hotene mnogovrstne spremembe telesne lege v prostoru, n. pr. pri orodnem telovadnju, ne povzročajo podobnih učinkov. Samo pasivne spremembe te lege izzovejo morsko bolezen.

Lindbergh mlajši,

prvorojeni sin slavnega preokooceanskega letalca, šteje sedaj mesec dni in se, kakor nam kaže slika, dobro razvija.

Vatikanski rekord

Mlada papeška država je otvorila avtomatsko telefonsko centralo z 800 aparati. Vatikansko mesto šteje okrog 200 prebivalcev. Torej pridejo na vsakega posameznika po štirje telefoni, kar pomeni nedvomen rekord.

PRAVI

:FRANCK:

vedno

odlična kakovost!

Radio

IZVLEČEK IZ PROGRAMOV

Sreda, 23. julija.

LJUBLJANA: Opoldanski program od pade — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Portreti iz svetovne literature. — 20: G. Jelačin poje slov. narodne in slagerje. — 21: Prenos iz Bleda. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 24. julija.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba. — Napoved časa, borza, reproducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevnika. — 18.30: Koncert radio - orkestra. — 19.30: Otroška ura (Milčinski). — 20: Plošče. — 20.15: Jugoslovski večer: Slovanski vokalni kvintet. — 21.05: Prenos iz Beograda. — 21.55: Prenos iz Zagreba.

PEOGRAD 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 19.30: Godba na harmoniko. — 20.15: Jugoslovski večer. — 22.45: Poročila. — 22.50: Koncert radio - orkestra. — ZAGREB 12.30: Opoldanski koncert. — 20.15: Jugoslovski večer. — PRAGA 17: Koncert iz Bratislave. — 19.35: Prenos iz Brna. — 20.30: Arije in pesmi. — 21: Koncert godbe na pihala. — 22.15: Lahka godba. — BRNO 17: Koncert iz Bratislave. — 19.35: Zamorske pesmi. — 20.20: Vojška godba. — 21.40: Klavirski koncert. — 22.15: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 18: Koncert solistov. — 20.15: Poljuden koncert orkestra. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.30: Koncert orkestra. — 20.05: Operetni večer. — 21.05: Komorna glasba. — Plošče. — BERLIN 19.05: Zborovsko petje. — 20.30: Staro in novo v plesu. — 22.30: Lahka glasba. — FRANKFURT 19.30: Prenos vsega programa iz Stuttgarta. — LANGENBERG 17.30: Večerni koncert. — 20.30: Plošče. — Koncert orkestra. — STUTT-GART 19.30: Koncert kvarteta na citre. — 20.30: Koncert filharmoničnega orkestra. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 18.30: Koncert orkestra. — 21.30: Pevski koncert. — 22.40: Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.02: Puccinijeva opera »Madame Butterfly«.

Dopisi

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI. Ljubljanska pošta direkcija je na željo interesentov odredila, da bo pri gostilni Ignaca Colariča na Križaju (Malo Mraševo) nameščen pisemski nabiralnik, s katerim bo pisemski oddajni promet za okoliške vasi znatno olajšan. Pisma se bodo dvigala pred odhodom poštne avta v obe smeri: Novo mesto in Brežice.

GUŠTANJ. (Tombola Rdečega križa.) V nedeljo 27. t. m. ob 16. se bo vršila na vrtu g. Ivana Petrača v Guštanju - Javornik tombola Rdečega križa. Med drugimi bodo prišli na svoj račun tudi kolesarji, kajti glavni dobiček je kolo in sicer na izbiro, možko ali žensko. Kolo je prodala tveška »Tribuna« pod lastno ceno. Čisti dobiček je namenjen za zgradbo doma Rdečega križa. V to svrhu je kupil krajevni odbor staro guštansko ubožnico, ki je bila v razpadanju in jo pusti podreli. Na istem kraju bo zgradil nov dom, ki bo imel v pritličju javno kopalnico, stanovanje za slugo in bolničarke ter društveno sobo. V prvem nadstropju pa bo zdravstveni dom, masada in bolniške sobe. Za tukajšnje prebivalstvo bo stvar velikega socialnega in higienskega pomena, zlasti se občuti potreba javne kopalnice. Seveda guštanski krajevni odbor Rdečega križa ne razpola z zadostnim kapitalom, da bi mogel pričeti z zgradbo, mnogo akcij bo treba še podvzeti, da bo zbran potreben denar. Upajmo pa, da bo agilni odbor premagal tudi to težavo tako srečno, kakor pri nabavi rešilnega avtomobila. Nadejamo se, da bodo zmagali tudi sedaj optimisti in da se bo v par letih dvigal ob sejmšči ličen dom, kjer bodo našli zavetišče pomoči potrebni. Odbor upa, ker se vrši tombola v humanitarne svrhe, da bo udeležba prav številna.

Darujte za slepce!

Pred borbo — "4711"

Ta plemeniti Eau de Cologne je že pri treningu pokazal svoje dragoceno delovanje, ker vedno zopet osveži živce, a ojekleni telo z zdravo močjo. S samozvestjo in mirom stopa bodoča prvakinja v turnir, ovejana z vonjivim in okrepujočim dihom "4711". Ona ve, kaj sme pričakovati od svojega telesa.

Ona ista pripisuje svojo mladostno ljubkost negi z onimi sredstvi, ki so izdelana na znameniti podlagi "4711". Poleg vsega tega, poleg svojih sportskih odlik izbija v enaki meri tudi divne čare ženstva tako, da odnese ona dvakratno zmago. Zmago sportske umetnosti in mladostne lepote, kar ima zahvaliti modri uporabi divnih "4711" proizvodov.

"4711" se ne prodaja odprto, temveč samo v originalno zaprtih steklenicah z modrozlato etiketo. Da ne dobite kake potvorbe, zavrnite odločno odprto blago.

4711 Eau de Cologne

V treh dnevih tri rekorde
Miss Helen Madison, ki je v treh dneh dosegla tri rekorde v plavanju.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošte ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v snamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je upošlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošti, hranilnici v Ljubljani, 11842.

Učenca

boljši staršev, z dobri spretnostmi, spretnost v Ljubljani, 28031

Prodajalco

izjemno dobičajno, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Deber pekovski pomočnik

nekoliko vajen slaščičarske stroje, dobi stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Deber peke«. 28521

Črkoslikar

sposoben tudi v lasiranju, dobi stalno službo. — M. Nancner, Maribor, Vrazova ul. 3. 28436

Trg. vajenca

z predpisano šolsko izobrazbo in s stanovanjem v Ljubljani sprejme F. R. Kham, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. 28345

Trg. pomočnik

začetnik, izučeno mešane trgovine na delu, zanesljivo in pošteno, ki bi pomagal pri gospodinjstvu, sprejemam. Ponudbe s priloženimi priporočili na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Sposobnost«. 28317

Knjižnica

v večjem mestu Slovenije sprejme mlajšo moško moč za pomočnike ure. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Knjižnica«. 28734

Žagarja

(Gattermeister) Slovenca išče za tiskar vencilacijo, ki je večji tiskar, sprejme. Ponudbe na »Zlatar« Sumska industrija, Nova Vasoš (Sandžak). 28732

Slaščičarja

izjemno dobičajno, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Vajenca

z vsa oskrbo sprejme Ivan Molek, sedar, Vrhnika. 28680

Čevljarstva

za fina zornila dela sprejemam, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Kuharico

izvežbano, pridno, pošteno in čisto, z dobri spretnostmi, spretnost v Ljubljani, 28031

Dva vajenca

za vrharsko obrt, z vsa oskrbo sprejme Bobinač — Zagreb, Ilca 199. 28639

Prodajalco

staršev izjemno dobičajno, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Čevljar. vajenca

sprejme Novak Ivan, Tacec St. St. Vid nad Ljubljano. 28631

Kmečko žensko

staro nad 30 let, išče za gospodinjstvo in kmetijo — skupno življenje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 28778

Učenca

z vsa oskrbo v hiši sprejme, ki zna trgovati z mešanim blagom na delu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »St. 37«. 28782

Čedno dekle

ki zna poleg gospodinjstva tudi kuhati, sprejme tričlansko družino v Kranju. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 28746

3 prvovrstne kolar.

valene izdelovalca karoserij, kakor tudi vajenca sprejme takoj »Autobus«, stroj. izd. karoserij, Zg. Šiška 50 — Ljubljana VII. 28792

Gospodično

veščo nemščine in event. z znanjem nekoliko kuhinjskega, sprejme s 1. avgustom 6 šestletni hčerki. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Candace«. 28749

Poslovodjo (injo)

vestnega in z garancijo sprejemam, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Učenca

zdravega in močnega, z dobri spretnostmi, spretnost v Ljubljani, 28031

Tovarna delnik

in solčnikov na jugu, išče za vsrbo takojšnje zaposlitve v tej stroki dobro vzdrževane, samostojne mojstra. 28767

Kovaškega

močnika sprejme takoj Josip Kordić — Sušak, Račkova ul. 44. 28502

Pek. vajenca

z vsa oskrbo v hiši sprejme, ki zna trgovati z mešanim blagom na delu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Sposobnost«. 28317

Čevljar. pomočnika

sprejme Ivan Aubeli, Gor. Kasič 14. D. M. v Polju. 28743

2 mizar. pomočnika

dobro izvežbani v stavbi in pohištvenih delih sprejme Jože Kolšar, Stráža. 28751

2 mizar. pomočnika

za pohištvo, z vsa oskrbo v hiši sprejme I. Jeglič, strojno mehanstvo v Radovljici. 28750

Slaščič. in medicar.

pomočnika dobroga samostojnega delavca sprejemam v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Samostojen 68«. 28766

Vrtnarja

veščega vseh v stroko sadnjaških del, z letnimi spretnostmi in znanjem nemščine sprejemam. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vrtnar«. 28747

Kočijaža

samskega, z znanjem nemščine in letnimi spretnostmi sprejemam. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Kočijaža«. 28748

Vzgojiteljico

z dobri spretnostmi, ki bi pomagala tudi nospričevali, sprejemam k šestletni dekletki. Takošnje ponudbe s sliko na naslov: Milan Polak, Zagreb, Visoka ulica št. 20. 28764

Slugo

kateremu bi se lahko proti primerni kavelji poverili v di lokalni inako, sprejme večji denarni zavod. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Zaupljiv 98«. 28796

Kroj. vajenca

s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Franc Koželj, Primorsko pri Kranju. 28809

Učenca

za strojno pletenje sprejme Parzer, Florjanska ulica 1. 28822

Trg. vajenca

z predpisano šolsko izobrazbo, pod nadzorstvom poštenih staršev, sprejemam v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Čevljar. vajenca

sprejme Novak Ivan, Tacec St. St. Vid nad Ljubljano. 28631

Kmečko žensko

staro nad 30 let, išče za gospodinjstvo in kmetijo — skupno življenje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 28778

Učenca

z vsa oskrbo v hiši sprejme, ki zna trgovati z mešanim blagom na delu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »St. 37«. 28782

Čedno dekle

ki zna poleg gospodinjstva tudi kuhati, sprejme tričlansko družino v Kranju. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 28746

3 prvovrstne kolar.

valene izdelovalca karoserij, kakor tudi vajenca sprejme takoj »Autobus«, stroj. izd. karoserij, Zg. Šiška 50 — Ljubljana VII. 28792

Kdor želi

dobro in stalno eksistenco, naj prevzame zastopstvo naših v vsaki hiši neobhodno potrebnih predmetov — naj pošlje takoj svojo ponudbo na oglasni oddelki »Jutra« pod značko »Zanesljiv 3000«. 28548

Prvovrstna vezilja

za monogram, dobi delo na dom, Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vezilja«. 28770

Trgovski potniki

Potnike ali potnice ki obiskujejo priv. stranke, sprejemam proti dobri proviziji. Ponudbe pod šifro »Tekstilna industrija 63«. 28763

Potnike

z kavčico ali garancijo, za prodajo šivalnih strojev, gramofonov, kolov itd., — proji fiksi plači in razpredelno dravstvo »Kosov« Skopje, Ulica Cara Dušana 3. 28767

Kovaškega

močnika sprejme takoj Josip Kordić — Sušak, Račkova ul. 44. 28502

Pek. vajenca

z vsa oskrbo v hiši sprejme, ki zna trgovati z mešanim blagom na delu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Sposobnost«. 28317

Čevljar. pomočnika

sprejme Ivan Aubeli, Gor. Kasič 14. D. M. v Polju. 28743

2 mizar. pomočnika

dobro izvežbani v stavbi in pohištvenih delih sprejme Jože Kolšar, Stráža. 28751

2 mizar. pomočnika

za pohištvo, z vsa oskrbo v hiši sprejme I. Jeglič, strojno mehanstvo v Radovljici. 28750

Slaščič. in medicar.

pomočnika dobroga samostojnega delavca sprejemam v stalno službo. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Samostojen 68«. 28766

Vrtnarja

veščega vseh v stroko sadnjaških del, z letnimi spretnostmi in znanjem nemščine sprejemam. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Vrtnar«. 28747

Kočijaža

samskega, z znanjem nemščine in letnimi spretnostmi sprejemam. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Kočijaža«. 28748

Vzgojiteljico

z dobri spretnostmi, ki bi pomagala tudi nospričevali, sprejemam k šestletni dekletki. Takošnje ponudbe s sliko na naslov: Milan Polak, Zagreb, Visoka ulica št. 20. 28764

Slugo

kateremu bi se lahko proti primerni kavelji poverili v di lokalni inako, sprejme večji denarni zavod. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod »Zaupljiv 98«. 28796

Kroj. vajenca

s hrano in stanovanjem v hiši sprejme Franc Koželj, Primorsko pri Kranju. 28809

Učenca

za strojno pletenje sprejme Parzer, Florjanska ulica 1. 28822

Trg. vajenca

z predpisano šolsko izobrazbo, pod nadzorstvom poštenih staršev, sprejemam v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Čevljar. vajenca

sprejme Novak Ivan, Tacec St. St. Vid nad Ljubljano. 28631

Kmečko žensko

staro nad 30 let, išče za gospodinjstvo in kmetijo — skupno življenje. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 28778

Učenca

z vsa oskrbo v hiši sprejme, ki zna trgovati z mešanim blagom na delu. Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »St. 37«. 28782

Čedno dekle

ki zna poleg gospodinjstva tudi kuhati, sprejme tričlansko družino v Kranju. Naslov pove oglasni oddelki »Jutra«. 28746

3 prvovrstne kolar.

valene izdelovalca karoserij, kakor tudi vajenca sprejme takoj »Autobus«, stroj. izd. karoserij, Zg. Šiška 50 — Ljubljana VII. 28792

Kot sadjar ali vrtnar

pri kakem veleposessu ali graščini išče službo. Avst. Klepej, Stopce, 28628

Manufakturnist

z večletno prakso v manufakturni veletrovin, detajlist, enostojni želi prenesti mesto, Ponudbe na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Manufakturnist 1«. 28832

Mlad urarski

močnik išče službo. Naslov pove s. Anton Jančević, klobučar, Prevalje št. 107. 28823

Prodajalco

izjemno dobičajno, prednostno imajo v mekaniški stroji večje, predstaviti se je v Solskem drevoredu — »Tlačilnica« med 12. in 13. uro. 28579

Puhasto perje

kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem isto belo gosje kg po 130 Din in čisti ouh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. kemijska čistilnica perja. 242

Otroški voziček

prodajam, Ljubljana VII, Celovška c. 61. 28694

Irigator »Keir«

nov, prodajam za 170 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28759

Premog, suha drva

dobavlja Pogačnik, Bohoričeva ul. 5 — telefon 2039.

Voziček na peresih

lep, poceni prodajam, Celovška c. 61. 28773

Palma

(Feniks) krasen eksplanar, 7 let stara, zaradi pomankanja prostora naprodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28799

Najboljši kis

za vlaganje po 5 Din, oljčno olje (dalmatinsko) po 15 in bučno olje po 16 Din, mudi trdka Marita Černak in druž. Ljubljana, Vodnikov trg. 285

Fotoaparat

Voiziländer 6 1/2 x 9 malo rabljen, prodajam ali zamenjam za žensko kolo. — Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 28827

Motorna vozila

Avtotaksi Ford limuzina v najboljšem stanju z konjeslo, godno prodajam, Camernik, Dunajska c. 36. 28695

Tovorni Ford

stare ali nove tipe kupi Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36. 28694

Motorno kolo

D Rad. 500 cm³, zelo dobro ohranjeno po udobni ceni prodajam. Reflektanti naj sporoče svoj naslov na oglasni oddelki »Jutra« pod »Motor 66«. 28766

Motorno kolo

A. J. S. 350 cm³, v najboljšem stanju prodajam, 9500 Din, Vprašati v trgovini Žužek, Tavčarjeva ul. 28772

Avto »Renault«

štirisosedna limuzina, zelo pripraven ugodno naprodam v gostilni »Soča« v Dol. Logatcu. 28800

Kolesa

Damsko kolo zelo dobro ohranjeno kupim. Ponudbe z navedbo cene pošlji na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Damsko kolo«. 28724

Damsko kolo

dobro ohranjeno poceni prodajam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28717

Moško kolo

dobro ohranjeno prodajam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 28762

Kolo za dečka

od 9 do 15 let, prodajam ali zamenjam za žensko kolo. Zgornja Šiška, restavracija Weiss. 28810

Kupim

Bukovih drv več vagonov lepih in zdravih kupim. Ponudbe na Ekspozituro »Jutra«, Ljubljana VII, pod šifro »Plačam takoj«. 28237

Maline kupi

Lovro Sebenik, Ljubljana, Knezova ulica 28. 28787

Hrastove hlode in

frize kupujem. Ponudbe z navedbo cene na naslov: Ivan Šiška, tovarna parkov in parne žage, Ljubljana, Metelkova ulica 4. 28549

Raznih uteži

več sto rabim za patent smučna okna. Kdor relikvira na dobovo, naj pošlje ponudbo na mizarstvo (vornico M. Gogala, Bled. 28775

Pozor!

Kupim rabljena kolesa, šivalne stroje, štedilnike, stare železo itd. Dopisnice zadostuje, da pridem takoj na dom. Lončar in druž. Celovška c. 43, dvorišče. 28512

Posedstvo

Prilčno hišo in vrt prodajam skupaj, ali vsako zase. Naslov v oglasni oddelki »Jutra«. 28592

Posedstvo z gostilno

in trgovino, ki je zelo na prometnem kraju, prodajam iz prostre roke delavcem trgovca (kmetija postranske delo). Dobro uspeh kot lastnik. Informacije dale vsak dan lastnik Andrej Lužar, trg. Podzemelje 10. 0 Gradac v Belokranju. 2857

Manjše posedstvo

10 minut od Brezji (Gorenjsko), z vsemi priljubljenimi prodajam, Ciril Jelenc, puškar, Kranj. 28318

Enodružinsko vilo

z vsem komfortom, solčno lego in lepim vrtom, v mestu ali na podeželju, kupim ali prodajam. Posredovalci izključeni. — Ponudbe z navedbo cene in lege na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Enodružinska vila«. 28305

Majhno posedstvo

obstoječe iz hiše ali vile za eno družino in lepica v mestu ali na podeželju, kupim ali prodajam. Posredovalci izključeni. — Ponudbe z navedbo cene in lege na oglasni oddelki »Jutra« pod šifro »Majhno posedstvo«. 28304

Dve hiši

krasni, dvonadstropni, v centru Celja, velik vrt, skladišče, velike suhe kleti, naprodam za 1.500.000 Din, kateri znesek se obrestuje. — Karol Breznik, Celje. 28177

Lepo, novo hišo

s sadnim vrtom prodajam, 3 minute od železniške postaje Domžale, hiša je zelo pripravana tudi za vsakega obrtnika. Polnasilna v restavraciji Prisan, Domžale

V. Williams:

KRVAVA MAŠA

Epopeja velike francoske revolucije.

»Mar so ti nadležni ti ljudje, ki me obiskujejo, dragec? Čakaj, jutri bom kratko in malo zaklenila duri in če se kdo javi, mu bo Polidor sporočil, da naju ni doma. Ali ti je prav tako?« — Smehljaje ga je pogledala.

On pa je odmajal z glavo: »Niso krivi tvoji prijatelji!«

Nato se je nekoliko sklonil in jo ostro pogledal: »Povej, Zouzou, kaj sodiš o meni, kdo sem jaz?«

Zazvenel je njen prikupni, valujoči smeh.

»Pač nekoliko čudno vprašanje v tej pozni uri. Morda si kak tatarski veliki knez?«

In zopet se je veselo zasmejala.

»Ne, resno... Zouzou!«

Skomignila je z rameni.

»Vem samo, da nisi — Charpentier,« je odvrnila nato in njen glas je nenadoma zvenel zelo resno.

»Zakaj si me tedaj priznala za Charpentierja?«

Namrgodila se je nekoliko in nato z velikim zanimanjem motrila svoje male zlate čevljičke.

»Bila je šala zame, da sem lahko jezila grbca,« je govorila počasi. »Pa tvoje oči — kako so me prosile pomoči! Mehkega srca sem in rada pomagam ljudem...«

Položila je svojo ročico na Hektorjeve rame.

»Kaj ne, ti si temu pustežu Charpentieru pošteno zasviral? Odvzel si mu dokumente? Ah veš, saj je bil lep, izvrsten dečko. Toda, dragec moj,« — vsako besedo je posebej naglasila — »on... je bil... velik... tepec.«

Nekje so prestrašeno vzplahutala krila... Tožno je zaskovikal skovir.

»Zouzou,« je dejal Hektor odkrito, »Francijo bi rad zapustil.«

Vzravnila je glavo in očitajoče dejala:

»Jeannot, ti me hočeš zapustiti?... In kam si namenjen? Nazaj v Kodanij?«

»Da,« je resno odrezal Hektor.

»Tedaj potrebuješ potni list. Državljan Couthon ti ga bo gotovo preskrbel.«

»Takah listin se za svoj povratek ne morem poslužiti,« je tiho odvrnil Hektor.

Zouzou ga je tedaj prišla za roko in vprašala: »Kaj naj storim zate, povej?«

»Ti mi morda lahko pomagaš na kako drugo stran...« je pričel, a takoj zopet obmolnil, ko je videl, kako so se je dojmile njegove besede. Umaknila se je, se čvrsto oprla ob drevo in pritisnila vsa presenečena dlan ob svoje rdeče lice.

»Kaj si blazen?« je nato vzkliknila tiho, a sila prestrašeno. »Mar veš, kaka kazen grozi? Smrt! Mili Bog, že sama misel na take stvari prinaša dandanes nad človeka bedo in pogubo. Čuj, Jeannot, dobra ženska sem, storim kar morem, da pomagam drugim, toda s sanskiloti vse življenje nočem imeti opravka, — nikomur, prav nikomur na ljubo! Ena, dva, — pa si že v zaporu. Ena, dva, — te že obsodijo. Ena, dva — in tvoja glava se zakotali v košaro!«

Težko je dihal. Njene poteze so razodevale strah in razburjenje. Nenadoma pa se je tesno prižela k mlademu možu in priložila svoj vroči obrazek k njegovim roki.

»Pojdi, Jeannot,« mu je laskala, »bodi dober z menoj. Zakaj me strašiš s takimi nerodnimi besedami o ponarejenih listinah, in bogve še čem? Ljubček, strašno se bojim smrti... Če pridejo pome, da me zapro, — umrla bom od strahu, preden bom uzrla Samsona. Saj si vendar srečen tu pri meni, kaj ne?«

Hladen obup ga je davil, ko mu je različne nežne besede šepetala v uho. Tako se je bil tudi v njej premotil! Lahko se je smatral še srečnega, da ji ni več povedal, kajti v svojem strahu pred moriščem je bila v stanu izdati ga. Čeprav je vedela, da se je izdajal za Charpentierja, se očitno doslej še ni zavedla, da se poslužuje napačnih listin. Menda je sodila, da se je poslužil imena njenega prejšnjega ljubimca zgolj zaradi poslovne zvižaje.

Hektor jo je pomiril pol nežno, pol šaljivo. Čutil pa je, da tako

ne gre več dalje. Hotel je to hišo čimprej zapustiti. Mučno ozračje v vili se mu je gabilo in bilo bi zanj ponižanje, če bi se uklonil. Za to ceno ni maral kupiti svobode.

Tudi to noč sta se kakor vedno doslej ločila pred vrati Zouzoune spalnice.

Ko je naslednje jutro stopil v mali salon, je Polidor ravno čistil konjsko opremo na krasni porfirni mizi.

»Pripravljamo se za mal izlet v Pariz,« je dejal Hektorju. »Zouzou je naročila voz za 11. uro. S seboj bomo vzeli mrzel prigrizek in bomo nekoliko počivali v hladni senci Bulonjskega gaja. Danes bo strašno vroče!«

Zažvižgal je skozi zobe in nato nadaljeval s čiščenjem konjske vprege.

Nekaj ur pozneje je stopila v sobo Zouzou, že opravljena za vožnjo. Nosila je srčkan rdeč klobuk in preko krasne bele muselinaste obleke rdeč plašč.

»Preveč sedimo doma,« je razodela, »ti se ne smeš dolgočasiti, dragec! Danes se odpeljeva v gozd, kosila bova v zelenju in počakala, da mine najhujša vročina. Nato podaljšava pot v Pariz. Videti moram, kako napreduje delo z mojo novo obleko.«

Polidor je kočijažil. Zouzou je bila sijajno razpoložena in je neprestano kramljala, ko so se ustavili pod mogočnim, košatim hrastom.

Ko so proti 5. uri popoldne pri barijeri de Neuilly dospeli v Pariz, je huda vročina že popuščala. Vendar pa je ozračje bilo še mučno soparno. Po blagodejni, zeleni okolici, v kateri je stala Zouzouina vila, je mesto učinkovalo še bolj žalostno in pusto kakor kdajkoli prej. Celu uro sta se Hektor in Zouzou pomudila pri šivilji, in ko so zvonovi oznanili pol sedmo uro, sta se na povratku peljala zopet skozi hrupno ulico St. Honoré.

Nova obleka je krasno uspela in Zouzou je sijala od zadovoljstva. Sedela sta v odprtem vozu in Viktorina je očitno imela zadoščenje v tem, da so jo v Parizu lahko občudovali ob strani tega lepega mladega moža. In kakor da je hotela svojo pravico do njega še posebno poudariti, je s svojimi malimi, drobnimi prsti oklenila njegovo od solnca ožgano roko in naslonila svojo kodrasto glavico na njegovo ramo.

LOKAL

v strogi sredini mesta iščemo za takoj že urejenega ali za prezidavo in ureditev na naše stroške, za fino modno trgovino. — Resne ponudbe z vsemi podatki na naslov: Inter inform. biro Viktor Blažič, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 21.

ZAHVALA

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli povodom smrti našega predragega soproga, očeta, tasta itd., gospoda

Franca Černelča

šolskega upravitelja v pokoju

se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno hvalo pa dolgujemo čc. duhovščini, gg. primariju dr. Cholewi in dr. Ravnikarju, gg. govornikom šol. ref. Dernovsku in šol. upravitelju Bohincu, pevskega društva, zastopnikom raznih organizacij, darovalcem prekrasnih vencev in sopkov kakor tudi vsem, ki so blagega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti.

Brezice, 22. julija 1930.

10345

Žalujoči ostali.

AVINAL

„AVINAL“ OZDRAVI PIJANČEVANJA!

Izdelek berlinskega lekarnarja Franca, je edino sredstvo, ki pa je zdravju neškodljivo; z njim morete odvadi pijanca, ne da bi sami kaj vedeli za to. Polno zahvalnic ozdravljenih. Cena 220 Din. Razpošilja generalni zastopnik za Jugoslavijo:

N. Popović, Beograd, Kolarčeva 7

Prostor za pisarno

IŠČE, po možnosti v sredini mesta, BURROUGHS ADDING MACHINE COMPANY, Ljubljana, Pražakova 3. Ponudbe pisмено ali telefonično štev. 33—47.

Šele sedaj sem spregledal, da ni zdravja brez dobre prebave želodca. Pritisk v želodcu, pogosta vrtoglavost, glavobol, nespečnost, zoprni okus, vzpohavanje, hemoroidi (zlati žila) so navadno posledica mučne zaprtosti. V vseh teh slučajih je najbolje jemati

LAKSIT

ki je najprijetnejši za zauživanje, ker ima vonj in okus čokolade in je najcenejši. — Originalna škatljica za 12kratno uporabo stane v vseh drogerijah in lekarnah 10 Din. — Po pošti razpošilja 166

DVORSKA LEKARNA, BOGOJEVICA, SKOPLJE.

Zahtevajte cenik!

St. Suttner, Ljubljana 4

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine

Lasna protokollirana tovarna ur v Švici

Prešernova ulica 4. (Poleg frančiškanske cerkve.)

Birmanske ure za dečke od Din 44.— naprej
Birmanske zapadne ure od Din 78.— naprej

Zahtevajte cenik, gratis in franko.

Na plaži uporabljajte samo

NOGAVICO iz

Bemberg

svile, ker ona niti na solncu niti v vodi ne izgubi barve. 10284

Zastave

s ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: JOSIP WINKLER, Subotica, poštini predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

Rabljene, dobro ohranjene

tračnice

5, 7 in 9 kg težke, vozove za prevoz lesa in lokomotive PRODOMO zelo ugodno zaradi opustitve posla. Cenj. vprašanja pod »Promptna dobava P-1987« na Interreklam d. d., Zagreb, Marovska ul. 28. 10313

Mag. št. 26195/30, ref. IX.

10349

RAZGLAS.

Mestno načelstvo razpisuje oddajo naprave novega železobetonskega mostu čez potok Gradaščico na Groharjevi cesti.

Upravičenci morajo pod običajnimi pogoji vložiti ponudbe pri mestnem gradbenem uradu, Solski drevored 2/II.,

do sobote, dne 26. julija 1930, do 11. ure dopoldne.

Vsi potrebni in razpisni obrazci in načrti se dobe od 21. julija 1930 naprej med uradnimi urami pri imenovanem uradu.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 17. julija 1930.

Županov namestnik: DR. ZARNIK I. r.

Zahvala

Ko smo pogrešali našega

WOLFA

ko je bil najden mrtev v planinah, bil spravljen v dolino in položen v predrani grob ob vnožju njegovih ljubljenih gora, se nam je pomagalo s toliko požrtvovalnostjo in smo bili deležni toliko sočustvovanja, da se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej.

Iskreno se zahvaljujemo vsem požrtvovalnim reševalcem, predvsem gg. Joža Copu, Miha Potočniku, Joža Koširju ter SPD, ki je po svojem rešilnem odseku omogočila vztrajno iskanje ponesrečenca, nadalje obmejnimi oblastem za vsa poizvedovanja.

Prisrčna hvala prečastiti duhovščini ter preč. g. pisatelju Jalenu in g. fil. Avseniku za iskreno-topla nagrobna govora, nadalje zastopnikom univerze g. dekanu dr. Cankarju in tajniku dr. Šmalcu, akademskemu pevskega zboru v Ljubljani za prelepe žalostinke, SSLU, akademskemu krožku Jesenice, SPD in njegovim podružnicam Dovje—Mojstrana, Jesenice in Kranjska gora, turist. klubu Skala, smuč. klubu Dovje—Mojstrana ter požarni brambi KID, nadalje obitelji dvornega nadlovca g. Rabiča, vsem Wolfvim kolegom, prijateljem in znanec in vsem drugim, ki so ga spremlili do zadnjega počitka in njegov grob obsuli s cvetjem.

Tisočera hvala.

10346

RODBINA LUCKMANN.

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, ozir. oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Jurej Šterk

trgovec in posestnik

dne 22. t. m. zjutraj po dolgem in težkem trpljenju, previden s tolažili svete verč, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 23. julija ob 5. uri popoldne od doma žalosti, Vinica št. 2, na farno pokopališče, kjer se položi truplo v rodbinski grobnici k večnemu počitku.

Vinica pri Črnomlju, dne 22. julija 1930.

Marija, roj. Majerle, soproga;

Katica, por. Koren; Hermína, por. Valjak; Mara, por. Štepic; Vilko, Volka, otroci. Josip Šterk, trgovec in posestnik v Predgradu; Pero Šterk, hotelir in posestnik v Ljubljani, brata. Pero Koren, trgovec in posestnik v Črnomlju; Luka Valjak, višji činovnik banske uprave in posestnik v Zagrebu; Mirko Štepic, veletrgovec v Ljubljani, zeti; vnuki, vnukinje in ostalo sorodstvo.